BUDAI VÁR — GELLÉRTHEGY — KRISZTINAVÁROS — TABÁN — VÍZIVÁROS

VÁRNEGYED

2026. november 10. — 16



10

ÚJ HŐSÖK BUDAVÁRON

Az örömfociban hisznek a Hősök SE edzői

SZIGORÚBB FELLÉPÉS
Kutyasétáltatási etikett lép életbe 4

TÖKÉLETES AJÁNDÉK
Új gyerekkönyv Budavárról 6

A TÚLÉLÉS MŰVÉSZETE
Sótonyi professzor mesél 1956-ról 14



SEGÍTSÉG A FŰTÉSI SZEZONBAN

BUDAVÁRI
ÖNKORMÁNYZAT

Fűtési támogatás
Akár **havi 20 000 Ft (igényelhető október 1-jétől március 1-jéig,**
bizonyos jogosultsági feltételek mellett)

Lakásfenntartási támogatás
Havi 5000 Ft (háztartásonként egy jogosult)

Eseti települési támogatás
Alkalmanként akár 50 000 Ft
(eseti segítség létfenntartást veszélyeztető,
rendkívüli élethelyzetben,
évente egy családban egy személy számára)

Mindhárom támogatási forma fedezheti a rezsiköltségeket.

A jogosultság feltételeiről érdeklődjön személyesen
az ügyfélszolgálatokon vagy interneten
a **budavar.hu/szocialis-ugyek** oldalon!

Tájékoztatás: Szociális és Intézményfenntartási Iroda
+36-1/458-3033, +36-1/458-3035, +36-1/458-3051



Kedves Krumplicsalád!

Egy feljegyzés szerint Széchényi Viktor így köszöntötte a megjelenteket a rendszeres családi összejöveteleken. A tragikus sorsú főnemes – a nagy vadász és író Zsigmond édesapja – a híres család minden élő tagjával igyekezett tartani a kapcsolatot. Ő volt a család élő emlékezete, krónikása, így a már elhunyt híres és kevésbé híres Széchényiek emlékét is ápolta. Egy ilyen nagy rokoni találkozón egy gyermek megkérdezte tőle: miért nevezi krumplinak a családot? – Mert a java a földben van – hangzott a válasz. De bármilyen fanyar volt is a humora, igazat szólt a köztiszteletben álló politikus. Ahonnan jövünk, a múltból, elődeink jóvoltából, bizony ők már régen nincsenek, és sokszor csak három-négy generációig tart a családi emlékezet. Ősszel, halottak napja körül emlékezni járunk a temetőbe, és gyertyát gyújtunk a halottainkért.

A legárvább, akinek még halottai sincsenek – ez a másik, kegyetlenül kongó mondat Kányádi Sándortól való. Halottak napi verse szívbe markolóan beszél ürességről, egyedüllétről.

A közelgő advent viszont épp az együttlét, az öröm, a várakozás ideje lesz. Mint a magazinból kiderül, a kerület is sok szép eseménnyel készül erre az időszakra. Jó válogatást kívánunk a programok között!

Kuthi Áron
főszerkesztő



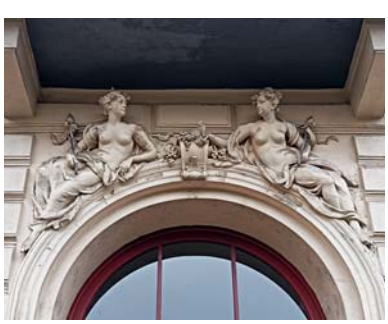
5 SZIGOR
Korlátokat szabtak a mikromobilitásnak



9 PARKOLÁSI ÜGY
„Nem vehetik el a kerületek pénzét!”



18 ALMA MATER
Befogadó közeg a Petőfi Sándor Gimnáziumban



20 MÁRVÁNYHORDÓ
Az Attila út mélyére visz Mayerffy Károly titka

Következő lapszámunk november 24-én jelenik meg.

beköszönő **ajánló**

Zacskó és víz is legyen a kutyasétáltatóknál!

Budaváron november végétől a kutyát sétáltató gazdáknak a póráz mellett az ürülék felszedésére alkalmas eszközt, és a kutyavizelet feltakarításához vizet is maguknál kell tartaniuk. Egy felmérés szerint a válaszadók 80 százaléka támogatta a határozottabb fellépést a kutyák által okozott közterületi szennyezés ellen. Böröcz László polgármester szerint ez közös felelősség, és az a cél, hogy tisztábbak legyenek az utcák, a járdák. Ez a szabályozás a felelős kutyatartást is segíti, sok kutyás maga is javasolta ezt a megoldást. Az önkormányzat továbbra is biztosít kutyaürülék-gyűjtő zacskókat, a kerület több pontján köztéri vízcsapok is rendelkezésre állnak.

Az új előírások november 21-én lépnek hatályba, az év végéig azonban türelmi időszak lesz. A közterület-felügyelők elsőként figyelmeztetéssel segítik a szabályok megismerését, de később helyszíni bírságot szabhatnak ki. Nem a büntetés a cél, hanem a szemléletformálás. Az I. kerület sok nyugat-európai városhoz hasonlóan hamarosan olyan hely lehet, ahol a kutyapisi lelocsolása természetes szokássá válik.

-ambrus



Fotó: Kuthi Áron

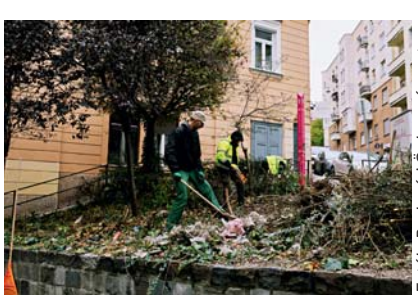
Az önkormányzat kezelésében lévő, kutyafuttatásra kijelölt területek

- az Anjou sétány
- a Lovas út és a várfal közötti zöldfelületek és az 1686-os emlékpark
- a Szeder lépcső, a Szabó Ilonka és a Toldy Ferenc utcák közötti terület
- a Kagyló utca és a Szabó Ilonka utca közötti terület, a Szabó Ilonka utca 22. melletti futtató
- a Tóth Árpád sétány; itt kizárólag sötétedéstől, a közvilágítás felkapcsolásától reggel 9 óráig
- a Csalogány utca és a Málna utca sarka
- a Hilton Budapest alatti területen a Gimnázium utcai park

Megújulnak a zöld szigetek, fák is érkeznek

A Budavári Önkormányzat október-november folyamán megkezdte az Alkotás és a Márvány utca találkozásánál lévő elhanyagolt zöldfelület teljes terület megújítását. A munkálatok során öt, rögzített piknikasztalt helyeznek ki. Három új fát, 519 évelő növényt és 400 cserjét ültetnek a járdasziget Alkotás út felőli részén. A Győri úthoz közelebb eső területen virágos magkeveréket vetnek, emellett automata öntözőrendszert építenek ki. Zakar András főkertész lapunknak elmondta, hogy tavasztól őszig a teljes füvesített területet öntözni fogják, a fák pedig gyökéröntözést kapnak. Az új járófelületet a kivágott fák kérgéből készült faapríték felhasználásával alakítják ki.





Fotók: Budavári Önkormányzat

A városüzemeltetési szakemberek az Ostrom és a Batthyány utca kereszteződésénél új évelőágyást alakítanak ki alacsony cserjékkel, három selyemmirtuszfát ültetnek, és két szék is kikerül. Tavaszra pedig már itt is automata öntözőrendszer gondoskodik majd a növények vízellátásáról.

Szilléry

Korlátokat szabtak a mikromobilitásnak

A saját tulajdonú és megosztásalapú (más néven közösségi) mikromobilitási eszközök mellett az első kerületben élők sokszor találkozhatnak azokkal a segway-ekkel, homokfutókkal, e-bringákkal és nagyrollerekkel, melyek kifejezetten a városnézést szolgálják. Ezeket közterületről lehet bérelni fejenként 65-75 euró/fő áron, és ott is lehet letenni.

A szabályozatlanság nem csak a városképet rontotta, de a Várnegyedben lakók biztonságos közlekedését is veszélyeztette. Egy önkormányzati döntés ezt a szabályozási hiányosságot pótolta. Amint azt Varga Dániel képviselő lapunknak elmondta, az elmúlt években, jellemzően a Halászbástyánál és a Szentháromság téren tömegével jelentek meg ezek az eszközök. A bérlőiket hol rendes idegenvezetők, esetenként azonban kétes hátterű bevándorlók kalauzolták. Amíg a csoport tagjai gyalog tekintették meg a látványosságokat, egy ember vigyázott az eszközökre, majd visszatérve mentek tovább más kerületi vagy budapesti nevezetességek felé. Egyes cégek még mindig számolatlanul hozzák ezekkel az eszközökkel a turistákat, a szolgáltatásért nem fizetnek a helyhatóságnak, és nem egyszer szabálytalanul parkoltatták a gépeket.



A testületi döntés értelmében november 21-étől csak azoknak a cégeknek lehet ilyen szolgáltatást nyújtani, amelyekkel az önkormányzat szerződést köt. Ehhez vállalniuk kell, hogy közterület-használati díjat fizetnek, és hogy szolgáltatásukat a kijelölt turisztikai mikromobilitási pontokon nyújtják. A szervezett városnéző túrákhoz használt járműveket november 21-től négy kijelölt turisztikai mikromobilitási ponton lehet elhelyezni: az Európa-ligetnél, a Lovas úton, a Palota úton a Fehérvári kapunál és a Hunyadi János úton.

November 21-től a várfalon belüli közterületeken kizárólag kijelölt tárolóhelyeken lehet kerékpárt, rollert, elektromos rollert, robogót és más hasonló eszközt tárolni vagy hátrahagyni. (A szabály az összes, így a rövid- és hosszútávon bérelt, illetve a saját tulajdonú járművekre egyaránt vonatkozik.) Gyalogos utakon az említett eszközöket csak tolni szabad.

A turisztikai mikromobilitási pontokat az különbözteti meg a sima mikromobilitási pontoktól, hogy előbbihez nem parkolhatóak le a közterületről induló és oda érkező, praktikusan a közösségi megosztás alapú eszközök (Lime, Dot, MOL Bubi, Manfred).

Az új szabályozás megszabja, hogy a turisztikai szolgáltató cégek hány eszközt üzemeltethetnek. Forgalombiztonsági okokból az ilyen eszközökkel közlekedő csoport létszáma nem haladhatja meg a 10 főt. A (jellemzően az V. kerületből érkező) négykerekű homokfutók használatát megtiltotta. ***A. B.***

E-rollerszabályozás érkezik

A készülő új törvényi szabályozás alapján módosulna a KRESZ, teljesítményük alapján két jármű-kategóriába sorolnák az elektromos rollereket.

Kis teljesítményű / könnyű roller (általában max. 25 km/h sebesség és max. 500-1000 W teljesítmény). 14 éves kortól vezethető. Bukósisak használata ajánlott, 18 éves korig kötelező. Jogosítvány nem kell, kerékpárúton használható.

Nagy teljesítményű roller (25-45 km/h közötti sebesség vagy 1000 W feletti teljesítmény). 16 éves kortól vezethető, kötelező a bukósisak, az AM-kategóriás (segédmotoros) vezetői engedély, a rendszám, illetve a biztosítás. Járdán nem közlekedhet, sebességét 40 km/h-ban korlátozzák.

Mindkét kategóriában tilos lesz alkoholfogyasztás után rollert vezetni, valamint második személyt szállítani. A rollermegosztó szolgáltatások eszközeit 20 km/órás maximális sebességre korlátozzák, de itt nem lesz kötelező a bukósisak viselése.

Gyermekszemmel a Várban

Folytatódnak Marci és Galagonya kalandjai a Várnegyedben

A Budavári Önkormányzat megrendelésére új mesekötettel jelentkezik a Gecsei Ádám és Gondár Flóra szerzőpáros, akik egy kisfiú és kutyájának kalandjain keresztül mutatják be a Várnegyed színes és gazdag történelmét. A gyerekekhez a legközelebb sokszor azokon a történeteken keresztül lehet eljutni, amelyek a saját környezetükről, lakóhelyükről, egy-egy ismert épületről vagy akár egy helyi hagyományról szólnak – véli Gondár Flóra és Gecsei Ádám, akikkel az új kötetről beszélgettünk.

– Mikor kezdtek tematikus mesekönyvek írásába?

– Az első mesekönyvünket a Covid előtt írtuk s a pandémia kellős közepén jöttünk ki vele. Akkor úgy éreztük, hogy lakóhelyünkről, a varázslatos Szigetközről kellene egy mesekönyvsorozat, amely a helyi értékeket mutatja be a gyermekeknek. Az első, megrendelésre készült mesekönyvet 2022-ben írtuk a Still targoncagyártónak. Azóta sikerült együttműködnünk és mesekönyvet készítenünk többek között Balogh Leventével (Szentkirályfi), a Lipóti Pékséggel (A Lipóti kenyér titka), a csornai Premontrei Apátsággal (A titkos kódexcsata – kaland a Premóban), Kaáli Nagy Géza híres szülész-nőgyógyásszal (Kaáli professzor meséje), a Magyar Triatlon Szövetséggel, Budapest I. kerületével (Marci és Galagonya budavári kalandjai), az agyagyosszergényi népfőiskolával (A gondviselés embere, A vitnyédi Krisztus-fa legendája), valamint a SUGO Tamburazenekarral (A SUGO Tamburazenekar varázslata). Közös munkáinkban mindig az a legizgalmasabb, hogy minden megbízás egy új világba vezet bennünket, arra törekszünk, hogy egy szerethető történetet alkossunk, amely a megrendelő számára is értéket képvisel, a gyermekeknek pedig valódi olvasmányélményt nyújt.

– Honnan a mostani, újabb budavári könyv alapötlete, tematikája?



A szerzők, Gondár Flóra és Gecsei Ádám a budavári mesekönyv első kötetével

– Buda visszafoglalásának 340. évfordulója adta az apropót a mesekönyvnek, amelyben próbáltunk bemutatni azokból az értékekből, amelyek ehhez a korhoz köthetők. Természetesen szem előtt tartva Marci és Galagonya, a két főhős jellemét. Fontos volt, hogy ne pusztán a visszafoglalás eseményeit dolgozzuk fel, hanem a korszakhoz kapcsolódó, ma is fellelhető épített és kulturális örökséget is bemutassuk. A budai Vár különleges helyszín, hiszen szinte minden utcasarka, épülete és tere egy-egy történetet rejt. A mostani kötet a Sárkány nyomában alcímet viseli, hogy miért, azt már a gyerekeknek kell kideríteniük.

– A történet megírásához hányszor kellett bejárni a Várat, például a Savanyúleves bástyát, Karakas pasa tornyát és a többi helyszínt?

– Többször jártunk már a Várban, így a helyszín nem volt újdonság, vi-



szont most úgy kellett közlekednünk a negyedben, mintha a főhősök tették volna. Velünk volt két gyermekünk is, Alíz és Boldizsár, így rögtön láthattunk valamiféle visszacsatolást is, hogy vajon egy-egy helyszín érdekes-e a gyerekeknek. A nehézséget az okozta, hogy a Várnegyedben lépten-nyomon olyan értékekkel találkozhatunk, amelyek külön is megérnének egy mesekönyvet. S nem is mindent tudtuk bemutatni, de ha a mesekönyv elolvasása után valaki úgy dönt, felfedezi hazánk kulturális bölcsőjét, Budavárt, akkor sikerült elérni a célt. Ez pedig az, hogy még inkább ismerjük meg az I. kerület értékeit, hiszen e mesekönyv célja az olvasás szeretetén túl, hogy ösztökéljük a családokat, vegyék nyakukba a térséget és tudjanak meg róla mindent, azon túl, hogy jól is érzik magukat. Azt gondoljuk, hogy a gyerekekhez a legközelebb sokszor azokon a történeteken keresztül lehet eljutni, amelyek a saját környezetükről, lakóhelyükről, egy-egy ismert épületről vagy akár egy helyi hagyományról szólnak. Ha egy gyermek ezeket egy mesén keresztül ismeri meg, később talán már egészen más szemmel néz rájuk. Egyébként a könyv készítése során mi magunk is számos olyan részletre figyeltünk fel, amelyek mellett korábban talán elsétáltunk volna.

– A gyerekektől is vettek ötleteket a könyvhöz? Előfordult, hogy a gyerekek fantáziája volt hatással a történet írására?

– Iskolás kislányunk, Alíz, és ovis kisfiunk, Boldizsár is gyakran a segítségünkre van az alkotás során. Előfordul, hogy részleteket olvasunk nekik a mesékből, ha kíváncsiak vagyunk, hogy az adott rész gyermekszemmel érthető vagy éppen vicces-e. Francseszkóp, az első rész titokzatos, bohém figurája például a kislányunktól ered. Alíz egy cirkuszi előadás után Francesco bohócot sokáig Francseszkópként emlegette, és ez annyira megtetszett, hogy beemeltük a mesébe. A mesekönyvek megírása előtt és közben a gyerekeinkkel közösen fedeztük fel újra a budavári utcákat, amiken egyetemista éveink alatt jártunk. Szülőként, gyermekekkel most teljesen más élmény volt megismerni a kerületet. Más részletek rajzolódtak ki élesebben, más elemek tűntek izgalmasnak, mint korábban. A monumentális, pókhálókkal beszőtt Kolduskapu vagy a labirintus titkos ajtói mögött rejtőző világ mind különös gondolatokat indítanak el a képzeletünkben. A Vörös Sün kedves figurája vagy a lovas szobrok mellett elhaladva jó újra gyermeki szemmel rácsodálkozni a dolgokra. A titok csak annyi, hogy rohanás helyett felnőttként is nyitott szemmel kell járnunk, – a gyerekeknek még nem kell ezt magukra erőltetniük, ők még varázslatos szemüvegen keresztül látják a világot – és engedjük meg magunknak, hogy elidőzzünk egy-egy apró részlet mellett, hiszen ezek a részletek alkotják meg együttesen a kerület máshoz nem hasonlítható mesés hangulatát.

Balogh Roland

Hamarosan érkezik:
Marci és Galagonya budavári kalandjai 2.
A sárkány nyomában

November 21., 10.00
Mesekönyv-bemutató
és CsemeTeátrum
Márai Sándor Művelődési Ház
A belépés ingyenes, de
regisztrációhoz kötött: maraikult.hu

BUDAVÁRI ÖNKORMÁNYZAT
Budavári Közösségi Nonprofit Kft.



Igényelje az önkormányzat ünnepi támogatását!

A Budavári Önkormányzat segítséget nyújt az adventi és karácsonyi készülődéshez

15 000 Ft támogatás

(80 év feletti – és bizonyos feltételek teljesülése esetén 65 év feletti – I. kerületiek részére)

A karácsonyi ünnepi támogatás iránti kérelem december 1-jéig nyújtható be!

A Szociális és Intézménytámogatási Iroda munkatársai hivatali időben készséggel segítenek az igénylőlap kitöltésében:
+36-1/458-3033, +36-1/458-3035, +36-1/458-3051

Ha van a környezetében olyan idős vagy segítségre szoruló kerületi lakó, aki jogosult lehet a támogatásra, kérjük, szóljon neki is a lehetőségről!

BUDAVÁRI ÖNKORMÁNYZAT



MEGHÍVÓ

Budavári Nemzetiségi Kultúrák Bemutatója

Idén is bemutatkoznak a budavári nemzetiségek az önkormányzat aulájában

Az eseményt megnyitja: Böröcz László, Budavár polgármestere

15.00 Tabán Szerb Táncegyüttes *(Budavári Szerb Nemzetiségi Önkormányzat)*
15.30 Aranyalma Páros – Hagyományos lengyel zene *(Budavári Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat)*
16.00 Két viselet, egy dallam „Tardostól Pilisszentkeresztig” *(Budavári Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat)*
16.30 Nemesnádudvari Német Hagyományőrző Tánccsoport *(Budavári Német Nemzetiségi Önkormányzat)*
17.00 Biljana Bolgár Néptáncegyüttes *(Budavári Bolgár Nemzetiségi Önkormányzat)*
17.30 Duduk, a lélek hangja *(Budavári Örmény Nemzetiségi Önkormányzat)*
18.00 Görög zenés-táncos műsor Zeusz és barátaival *(Budavári Görög Nemzetiségi Önkormányzat)*
18.30 Báró – roma rapper énekes *(Budavári Roma Nemzetiségi Önkormányzat)*
19.00 Nemzetiségi ízek bemutatója

Helyszín: 1014 Budapest, Kapisztrán tér 1., Városháza
Időpont: 2026. november 13., péntek, 15 óra

Az esemény ingyenes, regisztráció nem szükséges!

BUDAVÁRI ÖNKORMÁNYZAT

Nincs áttörés parkolási ügyben

Böröcz László: Nem vehetik el a kerületek pénzét!

Nem enyhült a nézeteltérés a főpolgármester és a parkolást üzemeltető kerületek polgármesterei között annak ellenére, hogy október 26-án végül egy asztalhoz ültek a Budapesti Önkormányzatok Szövetsége (BÖSZ) égisze alatt. A feszültséget jól jellemzi, hogy Karácsony Gergely azzal vádolt meg két, vele egyébként szövetséges polgármestert is, hogy a megbeszélés közepén azért álltak fel, hogy elmehessenek a tévébe, és ott elmondják, hogy a főpolgármester nem beszélget velük. Pikó András, a VIII. kerület vezetője erre úgy reagált: „Nem szorulsz te ilyen bokamagasságú csúsztatásokra. Ez tényleg méltatlan."



Döme Zsuzsanna (MKKP), Baranyi Krisztina, Soproni Tamás (háttal) és Böröcz László egyeztet a Fővárosi Közgyűlés október 16-i ülése előtt | *Fotó: Tóth Tibor*

Az ülésen részt vett Böröcz László is, aki különösen erős, a budavári képviselő-testület egyhangú felhatalmazásával képviselte az I. kerületben élők érdekeit. A polgármester álláspontja, hogy a kerülettől nem lehet csak úgy elvenni 1,2 milliárd forintot, vagy ezt a kieső bevételt kompenzálni kell az I. kerületiek számára. Közösségi oldalán közölte, a budapesti polgármesterekkel közösen keresik a megegyezést a fővárossal. Készek tárgyalni az egységes budapesti parkolási rendszer kialakításáról, de ehhez előbb ismerni kellene a terveket, a bevételek felhasználását, a lakossági kedvezményeket és a végrehajtás részleteit. „Azt várjuk Karácsony Gergely főpolgármestertől, hogy még ebben az évben mutassa be elképzeléseit, és vegye figyelembe a kerületek érdekeit is!" – húzta alá. Újfent kijelentette, hogy a tervezett változások komoly hatással lehetnek a működésre: az I. kerület esetében évi 1,2 milliárd forint a tét. Budavár ebből is finanszírozza az utcák tisztaságát, a közbiztonságot és a kerületi fejlesztéseket.

A polgármesterek úgy látják, a főváros és a kerületek közötti feladat- és forrásmegosztást igazságosabbá és átláthatóbbá kell tenni, a korábban kerületek által ellátott feladatokat pedig megfelelő finanszírozás mellett vissza kell kapniuk. Abban is egyetértettek, hogy a gépjárműadó bevételei az önkormányzatokat kell, hogy megillessék, hogy ebből helyi utakat újíthassanak fel.

Karácsony Gergely nemcsak a kerületi parkolási bevételek fővároshoz irányításáról, hanem a kerületek és a főváros közötti további pénzügyi átrendezésről is beszélt. Erről Ferencváros polgármestere, Baranyi Krisztina már úgy nyilatkozott, hogy a találkozón a főpolgármester a kerületi pénzek további elvonásának tervét ismertette.

A Főváros a kerületeket illető iparűzésiadó-bevételének egy százalékát a szociális krízis mérséklésére, a hajléktalanság, drogfogyasztás visszaszorítására fordítaná, miközben ezek alapvetően állami feladatok. Az idegenforgalmi adó teljes összegét épp azoktól a kerületektől vennék el, amelyek leginkább szenvednek a turizmus negatív hatásaitól. A ferencvárosi polgármester ezeken túl a Kossuth Rádióban azt is kifogásolta, hogy az önkormányzatokat sújtó szolidaritási hozzájárulás mértékének csökkentéséről a BÖSZ ülésén nem volt szó, azt viszont megjegyezte, hogy a kormány által bejelentett 15 százalékos mérséklésnél is kisebb lehet majd e teher csökkenése. Szerinte ezért jövőre a kerületek pénzügyi helyzete nem javulni, hanem romlani fog majd.

A BÖSZ tagjai megszavaztak egy határozatot, de ez a parkolásról csak annyit rögzít, hogy a BÖSZ az egységes budapesti parkolási rendszer kérdésében a közterületi parkolásból származó eredmény felhasználása, a lakossági kedvezmények, továbbá a végrehajtás részleteinek ismeretében tud állást foglalni. Az ülésnek annyi eredménye volt csupán, hogy a városvezetők elkötelezték magukat a kétszintű budapesti önkormányzati rendszer, az önkormányzati autonómia és a közfeladatokhoz igazodó finanszírozás mellett. Megfogalmazták, hogy a főváros és a kerületek közötti feladat- és forrásmegosztásnak igazságosabbnak és átláthatóbbnak kell lennie.

Ambrus Balázs

Önfeledt örömjáték

Élményközpontú szemléletével egyre népszerűbb a Hősök SE

A magyar labdarúgó utánpótlás-nevelésben ritka kincs a családias hangulat, az eredménykényszer-mentes örömfoci és a tabukat döntögető szemlélet. Az I. kerületi Hősök SE-ben azonban mindez a valóság. A klub sikere mögött az alapító, Könczey Zsolt víziója mellett három elszánt női edző is áll, akik sajátos látásmódjukkal, empátiájukkal és pedagógiai érzékükkel teljesen átformálják a gyerekek labdarúgáshoz való viszonyát.





A magyar utánpótlás-futballt leginkább a táblák mögött sakkozó, szigorú taktikai elemeket erőltető, vagy éppen a partvonalról kiabáló edzők világaként szoktuk meg. A budavári Hősök SE ezzel szemben oázis a fővárosban. A Czakó pályán működő egyesület létszáma az indulás óta eltelt bő egy évben ugrásszerűen – 20-ról mintegy 130 főre – nőtt, ami bizonyítja, hogy a szülők és a gyerekek éhesek a másfajta attitűdre. De mitől más ez a hely? A válasz a közösségben, a játékosságban és az erős női jelenlétben keresendő. Az egyesületnél ugyanis három női szakember – (balról jobbra) Vajda Lilla, Ladányi-Bognár Edina és Kispál Renáta – is aktívan formálja a jövő generációját. Az ő történeteik, motivációik és edzői filozófiájuk hűen tükrözik, miért is egyedi az egyesület.

Budavári gyökerek és élményközpontú sport

Reni számára a Hősök hazai pálya a szó szoros értelmében is. A Batthyány Lajos Általános Iskola egykori diákjaként itt nőtt fel, a Czakón körbenézve a gyerekkorát látja. Tíz évig kosarazott, utána kezdett focizni. Már tízéves korában pontosan tudta, hogy edző szeretne lenni. A döntés hátterében nem csupán a sport szeretete állt, hanem egy meghatározó gyerekkori élmény és egy inspiráló testnevelő tanár hatása. „Megmutatta, hogyan kell kezelni a problémákat, ez pedig elkezdett érdekelni” – emlékszik vissza.

A saját bőrén tapasztalt nehézségek és a jó pedagógiai minta ébresztették rá arra, hogy edzőként legfontosabb küldetése a fiatalok támogatása és útjuk empátiával való egyengetése. A Hősök SE-hez az alapító, Könczey Zsolt emberi és sportbéli szemlélete miatt csatlakozott, mert tudta: itt a játék öröme és a sokoldalú fejlesztés áll a fókuszban. „Pont ezért vagyok a Hősöknél, mert itt tényleg más a szemlélet, és sokkal családiasabb a közeg” – meséli Reni, aki több sportágat – a foci, a kosárlabda mellett félmaratont vagy épp padelt – is űz, és ezt a multisport-szemléletet szeretné átadni a gyerekeknek is. A Hősöknél nem csak a labdarúgás a cél, hanem a mozgás öröme: ha egy gyerek később mégis váltani szeretne, tegye meg bátran, mert a sport szeretetét kapta meg itt útravalóul a tarisznyába.

Férfi-női egyensúly

Lilla kisgyerekkora óta ismeri Zsoltot, és edzője szellemisége már gyerekként is magával ragadta. Edzőként maga is pontosan tudja, mi a legfontosabb az utánpótlásban:„- Nagyon-nagyon sok türelem kell, emellett következetesség. Utánpótlásban még nem fontos annyira az eredményesség, tényleg csak az, hogy a gyerek jól érezze magát, ehhez pedig kedvesnek és empatikusnak kell lenni.”



Fotók: Tóth Tibor







Szerinte a mai magyar futballból sokszor hiányzik az innováció, a merev pozíciók helyett pedig a kreativitást kellene pártfogolni. Különleges színfolt a Hősökben az is, ahogy a férfi és női edzők együtt dolgoznak. Mint mondja, a férfiak logikája mellé sokszor elkél a nők intuitívabb, finomabb rálátása: a két oldal tökéletesen kiegészíti egymást, komplex látásmódot teremtve a pályán.

„Joystick-mentes” nevelés

Edina lakótelepi grundon, az öccsével és édesapjával kezdett focizni. Előbb ő is kosarazott az iskolában, ezt követően, 13 éves korában kezdett el focizni. Vérbeli támadóként azonban rosszul élte meg, hogy egy év után kapuba tették. Érettségire abba is hagyta, később mégis folytatta: előbb Ürömön, majd az első szülés után került a Kelen SC-be, ahol megismerkedett Zsolttal. Így talált aztán ő is otthonra a Hősöknél, ahol többek között saját gyerekein keresztül is bekapcsolódott a klub életébe. Jelenleg edzőképzésen fejleszti magát. Saját bevallása szerint a legkisebbekkel szeret foglalkozni a legszívesebben, ahol a szakma még a játékról, a mesélésről és az élményről szól.

Megszívlelendő véleménye van arról, miért hiányoznak a magyar futballból a cselezni merő, bátor játékosok: „Ha nem hagyjuk a gyereket döntést hozni, mert mint egy joystickkal irányítjuk őket – passzolj, fuss üres területre, lőj már rá –, akkor pont a játék szépségét öljük ki belőlük. Egy edzőnek arra kéne bátorítania őket, hogy merjenek önálló döntéseket hozni.” Ő is azt vallja: a gyerekeknél nem a kiabálásról meg a görcsös akarásról kell szólnia a délutáni edzésnek. Nem lehet ugyanis elviselni a gondolatot, hogy egy hatévesre ráordítsanak egy rossz passz miatt. A Hősökben a pozitív megerősítés és a kudarcoktól való félelemmentesség az alap.

Új módszerek, töretlen lendület

A budavári utánpótlás-nevelő egyesület sikere a hagyománytisztelet, az emberközpontúság és az innováció ötvözete. Jelenleg hét szakember dolgozik a klubban, az edzők mellett például van olyan technikai vezető is, aki az operatív feladatokat intézi. Az önkéntesek között akad olyan szülő is, akit az edzői filozófia vonzotta a csatlakozásra, ő a pályán segít. Az immár 130 fősre duzzadt játékosközösségben olyan modern eszközök is teret kapnak, mint a Blazepod nevű kognitív- és gyorsaságfejlesztő módszer, miközben az emberi tényező – a türelem, az empátia és a mosoly – marad a középpontban.

Reni, Lilla és Edina a kerületi ovifoci programban is részt vesznek, ahol a játék örömét és szeretetét hozzák a budavári óvodákban tartott foglalkozásokra is. Példájuk megmutatja: a női edzők jelenléte nemcsak friss dinamikát hoz a magyar utánpótlásba, hanem egy olyan humánusabb, szerethetőbb utat is mutat, amelyből az egész magyar sport sokat tanulhatna.

Balogh Roland

PROBLÉMÁT LÁT A KÖZTERÜLETEN?

JELEZZE NEKÜNK!

Tegyünk együtt a tisztább, rendezettebb Budavárért!

BUDAVÁRI ÖNKORMÁNYZAT

KÖZTISZTASÁG

ILLEGÁLIS HULLADÉK, GRAFFITI, MEGRONGÁLÓDOTT UTCABÚTOR, KÖZTERÜLETI RENDETLENSÉG

+36-20/777-1300

RENDÉSZET

KÖZTERÜLETI JOGSÉRTÉSEK, ENGEDÉLY NÉLKÜLI TEVÉKENYSÉGEK, KÖZÖSSÉGI EGYÜTTÉLÉS SZABÁLYAINAK MEGSÉRTÉSE

+36-20/501-2081

0-24 ÓRÁBAN
SMS-ben, iMessage-en, Viberen és WhatsAppon is küldhet jelzést, akár fotóval együtt.

BUDAVÁRI ÖNKORMÁNYZAT

FELHÍVÁS

Nemzetiségi önkormányzatok közmeghallgatásai

Budavári Szerb Nemzetiségi Önkormányzat 2026. november 11., szerda, 16 óra
Budavári Német Nemzetiségi Önkormányzat 2026. november 13., péntek, 13 óra
Budavári Görög Nemzetiségi Önkormányzat 2026. november 13., péntek, 14 óra
Budavári Örmény Nemzetiségi Önkormányzat 2026. november 20., péntek, 11 óra
Budavári Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat 2026. november 25., szerda, 11 óra
Budavári Roma Nemzetiségi Önkormányzat 2026. november 27., péntek, 8 óra

A közmeghallgatások helyszíne: 1014 Budapest, Kapisztrán tér 1., földszint 8.
Információ: +36-1/458-3015
Minden érdeklődőt szeretettel várnak.

FELHÍVÁS

IGÉNYELJE ÖN IS AZ ÖNKORMÁNYZATI ÉLETJÁRADÉKOT!

- ☑ **Pontosabb jogosultsági feltételek**
- ☑ **A 30 m² alatti lakások is bevonhatóak**
- ☑ **Átlátható táblázat alapján történő egyszeri és havi járadék-kifizetés**
- ☑ **Gyorsabb eljárás, egyszerűbb ügyintézés**
- ☑ **A módosítások a már folyamatban lévő ügyeket is érintik**



Érdeklődni az alábbi ügyfélszolgálati telefonszámokon lehet:
+36-1/458-3030, +36-1/458-3025, +36-1/225-7276,
illetve e-mailen: hivatal@budavar.hu

BUDAVÁRI ÖNKORMÁNYZAT

Az egyösszegű életjáradék mértéke az ingatlan értékének 15 százaléka, a szerződéskötéskor 80. életévüket betöltött jogosultak esetében 20 százaléka. A havi életjáradék mértéke az ingatlan értékének az adott életkorhoz igazítva megállapított ezreléke: 65 év esetében 2,3 ezrelék, 80 év esetében 3 ezrelék.





Fotók: Vadnai Szabolcs

Vigyázzunk, hogy a szabadság ne váljon bosszúvá!

1956-ban a magyarok nem egyszerűen jobb életet követeltek, emberi méltóságot követeltek, igazságot és szabadságot és ezért készek voltak a legnagyobb áldozatra is – emelte ki ünnepi beszédében Böröcz László polgármester október 23-án, az 1956-os forradalom és szabadságharc megemlékező eseményén, a Tabán '56-os emlékművénél. Mint fogalmazott, a forradalom története ma is ott van azokon az utcákon, tereken, amelyeken nap mint nap végigsétálunk: a Hess András téren műegyetemisták szervezték meg nemzetőrségüket; az Úri utcában, a prímási palotában Mindszenty József bíboros fogadta újra a látogatóit, miután kiszabadult fogságából. A Bécsi kapu téren az országos levéltár tragikus leégése emlékeztet arra, hogy az erőszak nemcsak emberéleteket, hanem a nemzet pótolhatatlan emlékeit is elpusztíthatja.

Külön kiemelte Végvári Vazul ferences szerzetes történetét, aki október 23-án Esztergomból gyalog indult Budapestre, majd részt vett a budai Vár védelmének megszervezésében, és a szovjet túlerővel szemben is kitartott. Ő is azok közé tartozott, akik a forradalom napjaiban is ügyeltek arra, hogy a korábbi hatalom emberei ne essenek az önbíráskodás áldozatává. Böröcz László a szerzetes szerepvállalása kapcsán emlékeztetett: az emberi méltóság nemcsak azokat illeti meg, akikkel egyetértünk. Nézete szerint 1956 egyik fontos szellemi öröksége épp annak megértése, hogy a szabadság nem azt jelenti, bármit megtehetünk másokkal, hanem az, hogy tiszteletben tartjuk egymás emberi méltóságát.



Mint elhangzott, 70 évvel a forradalom után a kerületiek annál az emlékműnél gyűltek össze, melyet 1996-ban, a forradalom 40. évfordulóján azoknak a magyaroknak az adományaiból állítottak, akiknek 1956 után el kellett hagyniuk hazájukat, azonban Magyarország soha nem hagyta el az ő szívüket.

A beszéd után a Petőfi Sándor Gimnázium színjátszó körének előadását tekinthették meg a résztvevők, majd az önkormányzat vezetői, pártok, civil szervezetek, rendvédelmi szervek, valamint magánszemélyek helyezték el a szobor talapzatánál az emlékezés virágait.

A helyszínen egy szabadtéri fotókiállítás installációit is elhelyezték, melyet a megemlékezés után a Horváth-kertbe visznek át, ahol november 5-ig megtekinthető. Ezzel párhuzamosan az Attila úton, a kormányhivataltól kezdődően is látható egy fotókiállítás, mely a Fortepan gyűjteményéből származik és nagyrészt Budaváron készült korabeli felvételeket tár az utca nyilvánossága elé.

Ambrus Balázs

A túlélés művészete

Különös sorsok 1956-ban és a forradalom leverése után

Nagyon kevesen élnek már csak azok közül, akik közvetlen tapasztalatokkal rendelkeznek az 1956-os forradalom napjairól és a szovjet inváziót követő megtorlások időszakáról. Közéjük tartozik kerületünk díszpolgára, Sótonyi Péter professzor, aki a Várnegyednek elevenítette fel emlékeit és családja szerepét azokban a vészterhes napokban.

„1956-ban érettségire készülő diák voltam a Petőfi Sándor Gimnáziumban, Nemes Nagy Ágnes volt az osztályfőnökünk” – rögzíti elöljáróban beszélgetőpartnerem. Ő volt, aki az egész osztályt kivitte október 23-án a Bem térre, de a diákok lelkére kötötte, hogy a beszédek meghallgatása után menjenek haza. Így is történt. Később a nemzetőrök bejöttek az iskolába toborozni, tíz osztálytárs csatlakozott is hozzájuk.

Az érettségiig azonban már nem vihette el osztályát, addigra eltávolították az iskolából, mivel férje, Lengyel Balázs a Petőfi Kör tagjaként Ágnest is bevonta a közösségbe. Amit azonban tett november végén – amikor újra indult a Petőfiben a tanítás –, csak a legnagyobb tisztelet hangján lehet említeni. Bejött falfehéren az osztályba és azt mondta: Gál, Kulcsár, Madarász, maguk csomagolnak és azonnal eltűnnek. A tanterem ablakai a Váralja utcai oldalra nézetek. Mivel mindenki tisztában volt a helyzet drámaiságával, azonnal kinyitották az ablakokat, a fiúk pedig kiugrottak. „Nemes Nagy arra is kioktatta a hetest, Beke Imrét, aki aznap az osztálylétszámot jelentette, hogy ha kérdezik, mondja azt, ez a három fiú nem is jött iskolába. Nem sokkal később jött Piros bácsi, a pedellus és a fiúkat kereste. Nemes Nagy, bár tudomásom szerint kitették a tantestületből – ekkor férje már vizsgálati fogságban volt –, eljött a bankettre, ahol azt kérte tanítványaitól, hogy minden évben legalább egyszer találkozzanak, a nehézséggel küzdő osztálytásaikat pedig támogassák.”

A nemzetőr tanulótársak közül mind a tizen elhagyták az országot, ők külföldön szép karriert futottak be. Azonban így is volt kit segíteni, ugyanis többüket saját apjuk ’45 előtti pozíciója miatt szorították parkolópályára.



Dr. Sótonyi Péter, az igazságügyi orvostan neves kutatója, Budavár díszpolgára mesél otthonában | *Fotók: Tóth Tibor*

Felkelés, menekülés

A Sótonyi név és az államszocialista rend nehezen volt közös nevezőre hozható. Péter bátyját, az 1933-ban született Sótonyi Tamást – bár jó tanuló volt és apja (alább tárgyalt) „érdemeire” tekintettel nem vették fel az egyetemre, kitanulta a szerszámkészítői szakmát és Kőbányán helyezkedett el esztergályosként. Így érte őt a forradalom. Eörsi László Kőbánya 1956 – fegyveres el-



lenállás a X. kerületben című könyvében egyértelműen az ottani eseményeket irányító három legfontosabb szereplő egyikeként azonosítja. „A felkelőparancsnokok – Sótonyi, Kovács és Drabant – a legexponáltabb közlekedési csomópontokon jelölték ki a harci álláspontokat, így a délután folyamán az Éleskanyarra (ma Élessarok – a szerk.), a Zalka Máté térre, valamint a közeli Kápolna térre két-két löveget irányítottak" olvasható a könyvben. Nem kétséges, hogy a fegyveres ellenállásban is komolyan részt vett. Noha számos orosz tankot kilőttek, a túlerőt felismerve a kőbányai pincerendszeren keresztül végül elmenekültek.

Hazatérve a Mészáros utcai lakásba édesapjuk, Sótonyi Egon fogadta, aki arra kérte, hogy azonnal távozzon az országból. Megölelték egymást, aztán Tamás eltűnt. Mivel a házban élő egyik lakó figyelési megbízást kapott a belügytől, fél óra múlva már meg is jelent három államvédelmi pufajkás, hogy érdeklődjenek: „hol van a Tamáska elbújtatva?" Itt volt, de elment, nem tudjuk, hogy hová – jött a válasz. Ezt követően olyan gyalázatos szóhasználattal illették Péter édesanyját, hogy azt apja sem hagyhatta szó nélkül. Feleségét védő megszólalása miatt azonban a belügyes úgy arcon vágta, hogy eltört az állkapcsa. A házkutatás során az egész lakást felforgatták, de nem találtak semmit.

Pecsét a családon

A család együtt hallgatta a Szabad Európa Rádió adását. Amikor Tamástól elváltak, megegyeztek, hogy a neve helyett a konspirált tulipán szót használja majd. A rádió pedig néhány nap múlva bemondta, hogy Tulipán megérkezett az osztrák befogadóállomásra. Ott a helyszínen lekáderezték, s miután pontosan adta meg az iskoláját és tanárai nevét, segítettek neki, hogy tovább utazhasson Svájcba, mivel ott is éltek rokonaik. Gépészmérnöki diplomáját már ott szerezte meg. Később tanúskodott az ENSZ vizsgálóbizottsága előtt, ahol bár anonimitást biztosítottak neki, mégis voltak olyan magyarok, akik jelentettek Magyarországra. Máig nem ismert, kik voltak ezek, bár Tamásnak voltak erre vonatkozó sejtései.

Édesapjuk az alumíniumötvözetek újító szakértőjeként a Weiss Manfréd Acél- és Fémműveknél a II. világháború időszakában kémikusként haditechnikában is felhasználható alumínium ötvözetek fejlesztésében is részt vett, amiért '45-ben letartóztatták, mondván, hogy kiszolgálta a nácikat. Részleges vagyonelkobzásra ítélték, a fél lakást lefalazták és másnak utalták ki, végül Kerepestarcsára internálták. Innen emelte ki két orosz katona és vitte vissza egykori munkahelyére, hogy a magyar jóvátétel gyanánt immár a szovjet repülők motorjához szükséges ötvözetek fejlesztésében működjön közre. Szaktudása egészen 1956-ig védettséget jelentett a családnak. Tamás forradalmi szerepvállalása miatt azonban rövid úton eltanácsolták a cégtől. Ekkor megbetegedett, s bár még 1963-ban megérte Péter orvossá avatását, rá két hétre, 58 éves korában meghalt.



Egyedülálló karrier

Dr. Sótonyi Péter Széchenyi-díjas orvos, egyetemi tanár, az igazságügyi orvostan neves kutatója

- 2007-ben az MTA rendes tagjává választották. 2025-től Budavár díszpolgára
- 1998 és 2000 között a Semmelweis Orvostudományi Egyetem Általános Orvostudományi Kar dékánja, 2003-ig rektora
- 2009-től a Magyar Orvostörténelmi Társaság elnöke. Számos felsőoktatási intézmény meghívott oktatójaként az orvostanhallgatók mellett rendvédelmi, jogi szakembereket is oktatott.
- Jelentős szerepet vállalt a kórszövettani eljárások fejlesztésében. Kutatási területe a kórbonctan és a patológiai diagnosztika.
- Néhai felesége balettművész, két felnőtt fiuk orvos illetve jogász

Külföldi karrier

Péter már a rendszerváltást követően kikérte az Állambiztonsági Iratok Történeti Levéltárából a bátyjára vonatkozó iratokat, amiből kiderült, hogy különösen veszélyes fegyveres, fasiszta ellenforradalmárként adtak ki ellene elfogatóparancsot. Tamás pályájának csúcsán a nagy lánctalpas földmunkagépeket építő német Hanomag egyik vezető mérnöke volt. A cég kedvezményes áron szállított Magyarországra is. '56 után először, csak a 80-as évek elején tudott hazajönni, mivel előtte többször is megtagadták tőle a beutazást, vélhetően forradalmi szerepvállalása miatt. Tamás hazatérése után azokról az októberi, novemberi napokról többet nem beszélt. A rendszerváltást már nem érhette meg, de a forradalomban vállalt szerepéért megkapta posztumusz az 1956-os Magyar Szabadságharcosok Világszövetsége Egyesület által alapított Hűség a Hazához Érdemkeresztet.

Ambrus Balázs

Fényfestés, szabadtéri tárlat



Fotó: Vadnai Szabolcs



Fotó: Kuthi Áron





Fotók: Tóth Tibor

A hetvenedik évfordulón több kültéri helyszínen emlékezett meg Budavár Önkormányzata az 1956-os forradalom és szabadságharc hőseiről. A Mária Magdolna-torony falain fényfestés formájában sötétedés után megelevenedtek a forradalmárok tiszta tekintetei, akik egy jobb élet reményében tömegesen szálltak szembe az embertelen diktatúrával. A középkori templom tornyán a néhány perces filmben a felkelést jelképező mozgalmas pillanatok után a pusztítás és a kilátástalanság képkockái következtek. A tavalyi, drámai és látványos Gulag 80 fényfestés után ez a vetítés is az önkormányzat és a Nemzeti Emlékezet Bizottsága közös szervezésében valósult meg.

A kerek évfordulón az Attila úti kormányablak előtt a járdaszegély mellé kihelyezett, nagyméretű fotók filmkockákként kísérik a járókelőket. A kerületben több helyen – a Bécsi kapu mellett, a Tabánban, a Vízivárosban – készült archív felvételeken hétköznapi pillanatok teszik átélhetővé a hetven évvel ezelőtti események drámaiságát. Hasonló kiállítás tekinthető meg a Horváth-kert Krisztina körút melletti fasorában, ahol a fák köré helyezett tablókon látható korabeli felvételek alatt nemzeti színű virágládák is helyet kaptak. ***-szilléry***

Kiállítások tisztelegnek a forradalom és szabadságharc emléke előtt

Az 1956-os forradalom napjaiban készült amatőr fotókból nyílt kiállítás az Országos Széchényi Könyvtárban. A tematikus csoportokba rendezett fényképeket interjúrészletek egészítik ki, amelyeket a kiállítótérben elhelyezett monitorokon lehet megnézni. Az elhangzott rövid történetek és a forradalom képi dokumentációja együttesen fest képet arról, hogyan élték meg ezt a két hetet a hétköznapi emberek és az események alakítói. Az '56 jelentései: amatőr fényképek, visszaemlékezések című tárlat a könyvtár kápolnaterében 2027. január 29-ig tekinthető meg.

A Francia Intézet is 1956-os témájú tárlattal emlékezik a forradalomra. A diplomáciai levéltárakból származó dokumentumokon és a korabeli sajtókivonatokon keresztül a tárlat bemutatja a forradalom által Franciaországban mind politikai, mind szellemi téren kiváltott földcsuszamlásszerű változásokat, a magyar nép iránti szolidaritási hullámot, és a több ezer menekült befogadását. A tárlat 2027. január 20-ig látogatható. ***K. Á.***

Houdinit ünnepelték a Városházán

Száz évvel a legendás budapesti születésű szabadulóművész, Harry Houdini halála után a Várban működő Houdini Ház négynapos rendezvénysorozattal tisztelgett a világ leghíresebb illuzionistája előtt. Október 29-én a Budavári Önkormányzat aulájában tartották a hivatalos megnyitót, ahova ellátogatott a szabadulóművész leszármazottja is.

Köszöntőjében Fazekas Csilla alpolgármester arról beszélt, hogy az önkormányzat büszke arra, hogy a budai Várban működik a Houdini Ház, amely Európában egyedülálló módon őrzi a kivételesen kreatív zseni örökségét. „Lenyűgöző Houdini munkásságában, hogy mindig elhitette a közönségével: lehetetlenre vállalkozik, és ezúttal biztosan nem fog sikerülni neki. Aztán persze mindig sikerült” – fogalmazott.



A vendégek a nagy illuzionista emlékét idézték fel a Városházán | *Fotó: Tóth Tibor*

A bűvész dédunokaöccse, George Hardeen tíz éves volt, amikor megtudta, hogy nagyapja volt Houdini testvére. „Édesapámat Houdini után Harry Houdini Hardynak nevezték el. Kilenc éve pedig egy férfi keresett meg, aki meghívott, hogy látogassak el ebbe a varázslatos országba, az ő magánmúzeumába, amit Houdini emléklre tart fenn. David Merlininek hívták, és jó barátok lettünk” – emlékezett vissza az amerikai vendég.

„Számomra Houdini nemcsak munka, hanem hivatás és küldetés is, amely nem ér véget a hét valamelyik napján, hanem folyamatos. Egy cél vezet, hogy Houdininek olyan méltó emléket állítsunk, és azt oly módon osszuk meg az emberekkel, amire talán ő maga is büszke lenne” – mondta a Houdini Ház tulajdonosa, David Merlini szabadulóművész.

Harry Houdini Weisz Erik néven született Budapesten 1874-ben.

Szilléry Éva

A Toldy az élre tör, a Szilágyi is javított

Közzétette 2027-re szóló országos gimnáziumi rangsorát a HVG. Míg tavaly négy, idén csak két kerületi oktatási intézmény fért fel a 100-as listára, viszont mindkét gimnázium javított a pozícióján. A Toldy Ferenc Gimnázium egy helyet előre is tudott lépni az élvonalban, így lett második az országban. A Szilágyi Erzsébet Gimnázium tavaly még csak a 45. pozícióig jutott, idén a 39. lett.

A tavalyi, idei évre szóló rangsor ennél fényesebben alakult, akkor négy kerületi iskola szerepelt az előkelő száz között. A Toldy itt a harmadik lett, a Szilágyi pedig a 45. A kerületben működő három katolikus gimnázium közül kettő (Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola Katolikus Gimnázium (85.), Szent Gellért Katolikus Gimnázium (96.) szerepelt még a legjobb száz között.



Fotó: Tóth Tibor

Az idei 100-as középiskolai ranglistát egyébként az V. kerületi Eötvös József Gimnázium vezeti, következik a Toldy, majd a veszprémi Lovassy László Gimnázium.

A HVG 100-as rangsora nem tekinthető abszolútnak, hanem csupán egy meghatározott módszertan által létrehozott listának. Ennek ellenére nagyon nagy befolyásoló ereje van az iskolaválasztásnál. Főbb értékelési szempontok a számítás során a kompetenciamérések iskolai eredményei, az érettségi eredmények és a továbbtanulási sikeresség, vagyis a felsőoktatásba jutottak aránya és adatai.

Gratulálunk az intézmények pedagógusainak, és az iskolák teljes közösségének!

-kuthi

Az iskolát az alkotás terének tekinti

Harmadik éve vezeti a nagy múltú Petőfi Sándor Gimnáziumot Török Csaba igazgató, aki szerint az Attila úti intézmény kivételes szellemiségű iskola, erős befogadó közeggel. A kultúra közvetítését és a közösségi életet az identitás kialakulásának éveiben elsőrendűnek tartja.

– A Petőfi Gimnázium diákjai léptek fel a kerület által szervezett október 23-ai ünnepségen. A mai középiskolásokat mennyire érinti meg 1956?

– Azok az osztályok, amelyek felkészülnek az előadásra, nagyon érett módon viszonyulnak az ünnephez. A kollégák munkája aztán varázslatot visz a darabba; most is egy ilyen előadáson vagyunk túl. A diákok a történelemtanárokkal együtt, nagy átéléssel és fegyelmezetten játszottak. A forradalom a mai napig megosztja a társadalmat, de az kétségtelen, hogy bátor időszak volt az a tizenkét nap.

– A történelemoktatás az iskola erősségei közé tartozik. Mind a mai napig a humán irány a meghatározó?

– Alapvetően humán gimnázium vagyunk, angol- és a történelemtagozatunk meghatározó. Én biológia–kémia szakos vagyok, és már dolgozunk azon, hogy biológiatagozat is induljon. Korábban a fizika, a matematika és a testnevelés is erős volt, és ez a kép a társadalom tudatában is rögzült.

– Nyelvi előkészítő osztályokat is indítanak. Miért fontos az előkészítő év?

– Az a tapasztalatunk, hogy azok a diákok, akik részt vesznek ebben a képzésben, nemcsak a nyelvekből, hanem a többi tantárgyból is eredményesebbek. A mai korosztálynak szüksége lenne egy ilyen előkészítő évre. Az érési folyamat elhúzódik, a kamaszkor kitolódott. A mai kilencedikes diákokat nem lehet összehasonlítani a húsz évvel ezelőtti, gimnáziumot éppen kezdő tanulókkal. A mai gyerekek érettségi szintje egészen más, bár ennek társadalomlélektani okát nem tudom. A mostani felnőtt korosztályt valamiért önállóbbnak nevelték. Az egyik legfontosabb szempont, hogy a gimnáziumi négy év meghatározó az emberi identitás kialakulásában, és egyáltalán nem mindegy, hogy a tanuló milyen közegben éli meg ezt az időszakot.

– Pályázatában Petőfi szellemiségének fontosságáról is írt. Mit ad ez a gyerekeknek?

– 1946-ig Werbőczy nevét viselte a gimnázium, a könyvtárban ma is megtalálható a Werbőczy-féle Hármaskönyv. De Petőfi szellemisége áthatja az iskolát. Az elmúlt 134 év alatt sok nemzedék került ki innen, és vált meghatározóvá az ország életében. Radnóti Miklóstól Göncz Árpádon és Gregor Józsefen át Máté Péterig sokasok jeles embert említhetek. Képzelje el, amikor Nemes Nagy Ágnes bemegy az órára, és Tandori Dezső ül az egyik padban! Érezhető, hogy ezek az életutak itt vannak a falakban, és nekünk ehhez méltóan kell megélni hivatásunkat. Azt gondolom, hogy a mai diákok közül is sokan lesznek meghatározó személyiségek a jövőben. Petőfi Sándor képeken is megjelenik az iskolában: például az igazgatói irodában egy nagyméretű festményen, de a folyosókon is találkozhatunk az arcképével. Létrehoztunk egy Pilvax nevű diák közösségi teret, ahol a mindennapi tevékenységek mellett a kultúrának is van helye, ahol kortárs költők is bemutatkoztak már. Petőfi szellemisége megnyilvánul a hatvanas évek óta működő a színjátszókörünkben, így a márciusi ünnepi időszak is kiemelten fontos szerepet kap. Úgy látom, hogy reneszánszát éli a költészet és az énekelt vers. Petőfi a maga korában ugyanolyan sztár volt, mint mai kortárs zenekarok, amelyek énekelt verseket adnak elő a színpadon.



Török Csaba igazgató | *Fotók: Tóth Tibor*

– A történelmi városrész adta lehetőségeket ki tudják használni a tanítás során?

– A gyerekek olyan ingergazdag környezetben nevelkednek itt, amelynek idővel maguk is a részévé válnak. Nagyon sok külső tematikus programunk van, minden

évben elmegyünk például Mohácsra és egyéb történelmileg fontos helyekre. Sokat járunk fel a Várba és kihasználjuk a Dózsa György tér adottságait, ami mozgásra is ösztönöz bennünket. Többször szerveztünk már flashmobokat a Dísz téren. A MáraiKult adta lehetőségekkel is élünk: ott rendezzük meg a Júlia-bált, és tanártovábbképzéseket is tartunk.

– Harmadik éve vezeti a Petőfi Gimnáziumot. Miért választotta ezt az iskolát?

– A Petőfinek igazán különleges a befogadó közege, amely már belépéskor megérinti az embert. Endrődi Gábor igazgató úr nyugdíjba vonulása után pályáztam meg az igazgatói pozíciót. Amikor először jártam az iskolában, azt éreztem, hogy örömmel fogadnak, és nyitottak arra, amit tudok és képviselek. Számomra a gimnázium mindig is az alkotás tere volt, ezért különösen fontos nekem az itt uralkodó légkör.

– Milyen változások történtek, és mely céljait tudta megvalósítani?

– Elindítottunk egy fiatalító hullámot, igyekszünk pályakezdőket is bevonni a tantestületbe. Sokan úgy gondolkodnak erről a hivatásról, hogy készek rá és értenek hozzá, de ehhez több kell. Hiszek abban, hogy a gyémántot csak gyémánttal lehet csiszolni, az embert pedig csak emberrel. Vagyis nekünk, tanároknak nagy a kihívás, embert kell faragnunk. A kultúrával nevelést fontosnak tartjuk: színházlátogatásokat és kulturális programokat szervezünk, amelyek elengedhetetlenek egy középiskolában. Nemrég tartottuk meg a Diákok Hangja témanapot, amelyben a diákönkormányzat tagjai képviselték a tanulókat. Öröm volt látni, hogy megadták a módját: elegánsan érkeztek, és a lelküket is ünneplőbe öltöztették. Kulturáltan és tisztességesen adtak hangot a problémáiknak. Ez a pedagógusok munkáját is segíti, hiszen így hatékonyabban tudják kifejteni a tanulók fejlődéséhez szükséges pedagógiai hatást.



– A gimnazistákat és szüleiket egyaránt foglalkoztató továbbtanulás terén milyen célokat fogalmaz meg?

– Olyan biztos hátterű, erős gimnáziumi szellemiséggel rendelkező fiatal közösséget szeretnénk nevelni az iskolában, amelynek tagjai számíthatnak egymásra. Lényegesnek tartjuk, hogy befogadjuk azokat a diákokat is, akiknek segítségre és támogatásra van szükségük. Az is látható, hogy a tizedik évfolyam végére a kompetenciamérések eredményei minden osztályunkban meghaladják az országos és a budapesti átlagot. Azt mondhatom, hogy az iskolánkban olyan hozzáadott érték jelenik meg, amely a tanulók eredményeiben is megmutatkozik.

Szilléry Éva



Az iskola története

1892-ben jött létre I. Kerületi Magyar Királyi Főgimnáziumként. Az épület Alpár Ignác tervei alapján épült az Attila úton, eleinte fiúgimnázium volt. 1921-től Verbőczy István Gimnázium néven működött egészen 1946-ig, amikor az egyik legnagyobb magyar költő, Petőfi Sándor nevét vette fel. A 2. világháborúban az épület súlyosan megrongálódott. 1972-től két évtizedig sportgimnázium volt.

Az iskola híres diákjai

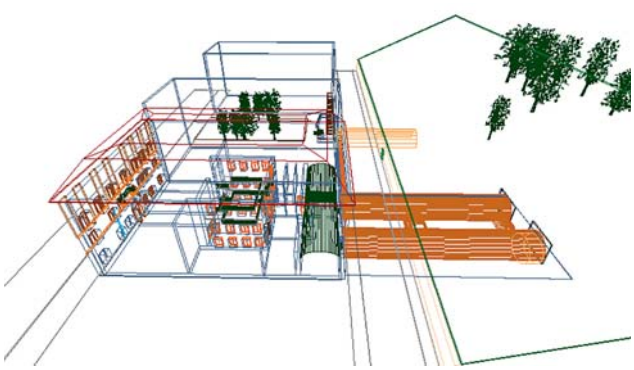
- **Göncz Árpád** köztársasági elnök
- **Schmitt Pál** köztársasági elnök
- **Békésy György** Nobel-díjas biofizikus
- **Gregor József** operaénekes
- **Sótonyi Péter,** a Semmelweis Egyetem rektora
- **Tandori Dezső** költő
- **Máté Péter** énekes, dalszerző



Mayerffy Károly titka

Buda híres kereskedője örökre otthagyta névjegyét az Attila úton

Minden ház rejteget érdekességeket, titkokat, csak kicsit meg kell kapargatni a felszínt. Az I. kerület házai a történelem kegye, vagy éppen csapásai folytán sok történetet mesélhetnének. Az Attila út 21. számú ház is rejt valamit, amiről a lakók nagy eséllyel hallottak, de mások már nem biztosan.



A mai épület még nem is állt, mikor Mayerffy Károly kereskedő, sörfőző és bortermelő fejébe vette, hogy a bor tárolására a fahordónál sokkal megfelelőbb és időtállóbb egy olyan anyag, ami keményebb a fánál. Erről még értekezést is írt, miszerint a fahordók „a számos esztendőkig jól őrizett, s magában legjobb minéműségű bort is gyakorta egészen megrontják.” Rövid gondolkodás után kisütötte, hogy az ideális anyag a bor tárolására nem más, mint a márvány. Ezért felkereste a süttői Áprily Márton kőfaragómestert, akitől először egy kis méretű márványhordót rendelt. Látta, hogy megfelel a célnak, a benne tárolt bor minősége nem romlik. Így megrendelt egy 300 akós, körülbelül 16 ezer literesnél is nagyobb hordót, és elhelyezte házának pincéjében.

A merész újításnak és a hatalmas hordónak hamar híre ment, a bécsi Magyar Kurír is beszámolt a tartályról: „Mayerffy Károly úr meghaladta a rómaiaknak bor tartó tserép edénnyeit, és azoknak gondolatját is felül-haladta, kik a borokat kőből rakott gödrökbe tölteni tanátsolják”. Ebben ugyan csak féligazsága volt az újságnak, hiszen a jókora hordót szintén a földbe süllyesztették, igaz, egy pincejáratba. Éppen kétszáz éve pihen ugyanott, az Attila út 21. udvarából nyíló pincejárat végében. Félhenger formájú, előlapja négy, pontosan egymáshoz illesztett és összeragasztott részből áll – még ma is. Szélessége négy méter, hátrafelé két méternyire nyúlik be. Magassága 2 méter 8 centiméter, az íves felületét tizennégy, kőből faragott donga alkotja.

A Mayerffy család – még Mayer néven – egyébként Bajorországból érkezett a fővárosba a 18. század végén. Az 1800-as évek elejére a sörfőzésből, szőlőtermelésből meggazdagodott Károly a város egyik legjelesebb polgárának számított. Eközben testvére, Ferenc Pestszentlőrincen vezetett mintagazdaságot, amely olyan hírnévre tett szert, hogy az 1814-es pest-budai császárlátogatáskor I. Ferenc osztrák császár, III. Frigyes Vilmos porosz



király és I. Sándor orosz cár is megtekintette. Mindezen túl érdekes Budapest-történeti tény, hogy Mayerffy Ferencről kapta a nevét Ferihegy...

Ám akadt más – magyar – híresség is, aki viszont a tabáni pincébe nyert betekintést. Gróf Széchenyi István 1828-as naplójában olvashatjuk, hogy „Bey Fr. Zichy gegessen. Nachmittag das Marmor Fass des Mayerffy angesehen." *(„Zichyéknél ettem, délután megnéztem Mayerffy márványhordóját.")* A Fr. nagy valószínűség szerint a Franz nevet, azaz Ferencet jelöli, Zichy Ferenc tárnokmestert Széchenyi 1848-ban közlekedési államtitkárává választotta, ismeretségük minden bizonnyal több évtizedes lehetett.

A hordó később feledésbe merült, pedig a jelenlegi ház előtt itt állt épület utolsó gazdája bár tudott róla, nem használta. A Váralja utca alá nyúló pincék gyakran beomlottak, sok bosszúságot okozva, így a hordót „befogadó" pincejáratot is betömték. Csak a II. világháború után kezdtek utánna kutatni. Az 1960-as évektől egyre több információ került világra a titkos nevezetességről.

Mednyánszky László, aki a kilencvenes években dolgozott a Budavári Önkormányzat műszaki osztályán, az ügyben alapos kutatást folytatott és tett közzé. Mint írta, a Mayerffy-hordó az 1990-es évek közepén-végén még megőrizte jó állapotát, külső részén semmilyen sérülést nem tapasztaltunk. Előlapján jól olvasható az építtető által felvésetett latin szöveg. Bizony, ne feledkezzünk meg a feliratról, amely a következő:

1826 március-áprilisában fejezték be a vassal megerősített tölgynél tartósabb művet, melyet nemes Mayerffy Károly az utódok javára talált fel. Űrtartalom 300.

A pince jelenleg lezárt objektum, nem látogatható.

-kuthi

A cikkhez a mednyanszky.uw.hu honlap információit használtuk fel.

IDE BUDA 1686

A győzelem kapuja

A Bécsi kapu a Vár egyik legforgalmasabb és legimpozánsabb bejárata, ami már a középkorban is stratégiai jelentőséggel bírt. Mai nevét épp a török hódoltság alatt kapta, a korábbi szombati vásárok helyszíne így lett a Bécs felé tartó út kiindulópontja. A kapu ma látható, romantikus formáját a török kiűzetésének 250. évfordulójára, 1936-ra időzített újjáépítés során nyerte el, és a kerek évforduló alkalmából méltó mementókkal gazdagodott a helyszín.



Fotó: Tóth Tibor

Észak felé nézve a kapu előterében áll Ohmann Béla szobrászművész alkotása, a dinamikusan előrelépő, jobb kezében apostoli kettős keresztet tartó bronz angyalszobor – vagy Rohanó angyal. A szobor egyszerű mészkőtalapzatán kétnyelvű felirat hirdeti a történelmi eseményt: a latin szöveg szerint Buda Vára 1686-ban szabadult fel a rabszolgaságból, míg a magyar szöveg emlékeztet arra, hogy az emlékművet a székesfőváros emelte a 250. évfordulón.

A kapu íve alatt, illetve a belső oldali falakon további részletek őrzik az ostrom áldozatainak emlékét. A jobb oldali falba épített kőtábla latin felirata („In memoriam heroum Christi...") az 1686-ban a városért életüket áldozó keresztény hősöknek állít emléket. Emellett egy vörösmárvány domborműves tábla is rejtőzik a Vár falához vezető lépcső pihenőjénél, amely a diadalmas vitézség előtt tiszteleg („Virtuti triumphanti sacrum").

A Bécsi kapu így nem csupán modern kapuépítmény, hanem építészeti időkapszula is, amely az 1930-as évek emlékezetpolitikáján keresztül méltóképpen idézi fel az 1686-os visszafoglalás drámáját.

-balogh

Pincék, barlangok, óvóhelyek

Feltárul a vár alatti világ, ahol minden mindennel össze van kötve

Hogyan keletkezett a budai Vár alatt az a számos föld alatti létesítmény, amelynek nagyobb része ma is létezik, csak kevesek előtt ismert? Egyebek mellett erre a kérdésre is választ kaphattak azok, akik ellátogattak Szabó Balázs okleveles építőmérnök, mérnöktanár bunkertúrájára, hogy vezetésével bejárják a budavári Városháza alatti titokzatos tereket. A járatok története legtöbbször a középkorban indul, és a közelmúltig tart.



A kora középkori vár alakítói a védhetőség miatt szívesen választottak magasabb hegyeket, Budán mégsem a mai Gellért-hegy mellett döntöttek. Szabó Balázs szerint ennek egyrészt morfológiai oka volt, a laposabb várhegyen több volt a hely, akár négyszáz ház és telek is elférhetett. Másrészt geológiai: a Gellért-hegy gyomrában a talajvíz lent van a Duna szintjén, a budai Várnál viszont a 8-10 méter vastag mészkősapka alatt (mely védte az eróziótól a kőzet és a talaj közti agyagos márgát) volt a víz, amihez kutakkal már hozzáfértek.

Ebben a rétegben találhatóak a történelem során vájt pincék, barlangok, alagutak és óvóhelyek is. Megfigyelések szerint a barlangszerű üregek, pincék épp a vári utcák alatt sorakoznak már IV. Béla király óta. A középkorban jelentős szőlő- és bortermelő vidék volt itt. A barlangokból kialakított boltozatos pincék első és második szintjén tárolták a bort, a legalsó harmadik szint lépcsői viszont többnyire már az utcák alá vezettek, mert arra tudtak terjeszkedni.

A 20. század első felében aztán ezeket a pincéket összekötötték egymással, nem függetlenül a II. világháború kitörését előre jelző hírszerzési információktól. Hitler totális hatalomátvételét követő évektől tényként kezelték a kontinentális, fegyveres konfliktus bekövetkeztét. Ezért már 1935 októberétől hatalmas és titkos építkezésekkel készültek Budapesten is, megfelelve annak a titkos kormányhatározatnak, melyben elrendelték, hogy minden, az országirányításban szerepet játszó intézménynek saját költségvetéséből óvóhelyet kell létesítenie. Ismert, hogy abban az időben a minisztériumok zöme a Budai várban vagy a várszoknyán volt. Horthy kormányzó kabinetirodája is a Budavári Palotában kapott helyet (most Országos Széchényi Könyvtár), de a Magyar Nemzeti Bank – amelynek nem itt volt a központja – is vásárolt egy épületet az Úri utca 72. szám alatt. Maga az alelnök Scossa Géza vette a nevére titokban, majd a bank pénzén építettek egy 6-700 banki alkalmazott, az aranykészlet és a Szent Korona védelmét ellátni képes, 45 méter mélységig lenyúló óvóhelyet.









(Az épület a közelmúltban az MNB-től magántőkealapokhoz kötődő cégek tulajdonába került.) Bár az épületet több milliárdért felújították, egyelőre üresen áll. Az alatta lévő hatalmas pincerendszerhez viszont nem nyúltak, az rossz állapotú, s bár más járatokkal ez is össze van kötve, külső irányból sem látogatható.

Nem messze innen, a Kapisztrán téren lévő épületben akkoriban az Állami Nyomda üzemelt, mely a kormányzati iratokat (igazolványokat, útleveleket, posta-, és illetékbélyegeket, hatósági hirdetményeket, stb.) állította elő, így a ma már az I. kerületi polgármesteri hivatalnak helyet adó tömb alatt is egy 470 négyzetméteres óvóhelyrendszert kellett kiépíteni.

Az eredeti sziklákat lefaragták és téglafalakat, boltozatokat építettek, az aljzatot lebetonozták. A falak mögött a már említett agyagos márga található, ám ebből odalent már semmit nem lehet látni. Hogy miként funkcionált a háború idején a pincerendszer, arról egy későbbi lapszámunkban olvashatnak.

Ambrus Balázs

SZERZETESEK A ROMOKON
A katolikus egyház Budán a 17. század végén
BUDAVÁRI ÖNKORMÁNYZAT
Budavári Közösségi Nonprofit Kft.
Borsos Miklós Emléklakás

IDŐPONT: NOVEMBER 18., 18.00
Helyszín: Borsos Miklós Emléklakás
(1014 Budapest, Úri utca 6.)

Az eseményre a belépés ingyenes,
de regisztrációhoz kötött:
www.maraikult.hu



Drámaszakkörből színház

Ide mindenki a saját személyiségét hozza, ebből születik meg a csoda

Több mint tizenhárom éve, hogy a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium vezetősége nyitottan fogadta Széll Szilvia drámapedagógust, aki dráma szakkört indított a gimnáziumban. Az első csapatot sok másik követte, a fiatalok lelkesedéséből született közösség azóta is folyamatosan fejlődik, és kinevelt magából egy profi társulatot is. A művészek önálló, gyönyörű színházi teret is kaptak. Ez lett a Katakomba.

Az iskolaépület alatti pince 2019-ig használaton kívüli, salétromos helyiség volt. Látva a drámafoglalkozások és előadások személyiségformáló erejét, Nyáry Zsigmond, az iskola igazgatója, illetve a fenntartó,, az Esztergom-Budapesti Főegyházmegyei Katolikus Iskolák Főhatósága támogatta, hogy színházat alakítsanak ki belőle.

Széll Szilvia, a diákszínház alapítója elmondta, hogy hazánkban jellemző egyfajta tartózkodás a diákszínjátszással szemben, mert sajnos rengeteg a mesterkélt, alacsony színvonalú előadás. „Ez nem a gyerekek hibája. Minden ember eredendően kreatív lény, telis-tele eredeti ötlettel, sajátos fantáziával, alkotási vággyal. A drámapedagógia erre az alapvető emberi jellegzetességre épít, és éppúgy használható a tananyagok alkalmazásában, mint önállóan, színházi fókusszal. Mi az egész embert megmozgatjuk, fejlesztjük az érzékelést, a koncentrációt, a testtudatot, a kommunikációs készséget, a társ- és önismeretet, az együttműködést, összetartó közösséget alakítva. Ilyen bizalmi légkörben az emberek felszabadulnak, sokat nevetnek, spontánná válnak. Ezzel hozzáférnek a saját kreatív energiáikhoz. Megtanulnak egymás legapróbb rezdüléseire figyelni, egymás ötletére építeni, együtt alkotni. Mindezekből megszülethet egy színdarab is, ez azonban sokszor nem is cél, hanem hab a tortán” – mesélte Széll Szilvia.

Tapasztalata szerint kamaszokban nagyon erős a vágy, hogy megmutassák: kik is ők valójában. Fontos számukra, hogy a tanáraik, családjuk, ismerőseik olyan szerepekben, olyan minőségben is lássák őket, amelyek eltérnek a megszokottól, mert itt sokszor erősebben, jobban, igazabban tudják kifejezni önmagukat. A jelentkezők között sosem válogatott, mert a drámapedagógia alapelve, hogy a közösség fontosabb, mint az egyéni képességek.

„Az első üzenet, azt hiszem, a legerősebb: úgy vagy jó, ahogy vagy. Mindenki, aki betéved, feltétel nélküli elfogadást él meg már a nulladik pillanatban. Ez elég jó alap” – fogalmazott. Az első alkalom jobban hasonlít a terápiás csoportok működésére, mint egy színdarab-castingra,



Fotó: Tóth Tibor



Szűcs Márton és Szűcs Domonkos a Játék a kastélyban című darab bemutatóján | *Fotók: Gernye Zoltán*

de épp ez a cél, hiszen nem színészekről, hanem gyerekekről beszélünk. Amikor azonban egy csoport előadáskészítésbe vág, akkor a közös alkotási folyamat már a színházi működésmódhoz hasonlít. Minden munka alapjának a rögtönzést tartja, sokat merít a brit-kanadai rendező, Keith Johnstone vagy az amerikai Jonathan Fox improvizációs módszereiből.

Jelenleg a gimnázium minden évfolyamának van saját színjátszó csoportja. Ezenfelül egy professzionális igényű, felnőtt alternatív színtársulat is alakult a már végzett, legtehetségesebb diákokból, akik most a húszas éveikben járnak. „Bármelyikük lehetne színész, de ezt ők inkább hobbinak választották: van köztük képzőművész, orvos, kaszkadőr, mérnök, pszichológus vagy séf is. Közös múltjuk és céljuk azonban összeköti őket: szeretnének valami értékeset alkotni, és ami a legfontosabb: a játékba tényleg beleteszik magukat" – fogalmazott.

A Katakomba Társulat ősszel Molnár Ferenc Játék a kastélyban című komédiáját mutatta be. Tavalyi két nagy bemutatójuk, Tamási Áron Énekesmadár című székely játéka és Arany János balladáinak színpadi adaptációja sűrű és mély témákat feszegetett. „Idén valami könnyedebbre vágytunk. A Játék a kastélyban nagyon népszerű mű, én pedig rendezőként megpróbáltam megtalálni benne azt a többletet, azt a modern olvasatot, amely miatt számomra aktuális és szerethető" – tette hozzá.



Daniel Tortosa és Walton Rebeka a Katakomba színpadán

Az évek során a pinceszínház olyan jól működő játszóhellyé vált, hogy más társulatok is felfigyeltek rá. Ma már befogadó színházként is működik, például a pszichológusokból álló Pszínház minden hónapban itt tartja playback-színházi estjét, amely a nézők személyes történeteinek visszajátszására épül. Évente három-négy alkalommal a Katakomba Társulat saját improvizációs estet is tart.

Szilléry Éva

Programok kerületszerte

JÓKAI SZÍNHÁZI VILÁGA
Kiállítás az író születésének kétszáz éves évfordulójára
Helyszín: Országos Színháztörténeti Múzeum és Intézet, Krisztina krt. 57.
Nyitvatartás: hétfő-csütörtök 10-16, péntek 10-14 óra
Megtekinthető december 31-ig.

TERMÉSZETFILMKLUB
A megsebzett bolygó 6. / A magyar puszta 10.
Vezeti: Sáfrány József természetfilmes
Helyszín: Mezőgazdasági Könyvtár, Attila út 93.
Időpont: november 12., 18 óra

SZÉL HOZOTT, TŰZ VISZ EL
Felolvasószínházi előadás
Giorgio Pressburger írásai alapján
Helyszín: Kolorit Galéria, Krisztina krt. 75/A.
Időpont: november 16., 19.30

TÁNCHÁZ ÉS A KÉZMŰVES FOGLALKOZÁS
Helyszín: Hagyományok Háza Átriuma
Időpont: péntekenként 17.00-18.30-ig a belépődíj 1400 Ft/fő (2 éves kor felett, gyerekeknek és felnőtteknek egyaránt). Előzetes bejelentkezés nem szükséges.

MÁRTON-NAPI LAMPIONOS FELVONULÁS
Daltanulás rézfúvósokkal, állatsimogató libával, kacsával, kakassal, tyúkokkal, nyuszikkal, kecskével, birkákkal. Szamaragolás és pónilovaglás
Helyszín: Kapisztrán tér
Időpont: november 14., 16 óra
Szervező: Budavári Polgári Közösség

KARÁCSONYI AJÁNDÉKKÍSÉRŐK KÉSZÍTÉSE
Vezető: Vincze Petronella papír-restaurátor
Helyszín: MMgMK Mezőgazdasági Könyvtár, Attila út 93.
Időpont: november 26., 17 óra



Fotó: kepszerk.hu



Fotó: Rényei Erna

Győzelmi sorozatban

A legutolsó négy meccsét is megnyerte zsinórban kerületünk felnőtt férfi labdarúgó csapata, a Budavári-Tabahon SE, ráadásul mindezt kapott gól nélkül. Idei utolsó czakós meccsén egy parázs rangadón 3-0-ra verték meg a BEAC-ot. A Tabahon ezzel a hatodik helyre jött fel a BLSZ III. osztályának első csoportjában. Közben a egyesület második csapata is serényen játssza meccseit egy osztállyal lejjebb, a BLSZ IV. harmadik csoportjában. A budavári „fakó" egy döntetlent, egy győzelmet és egy vereséget könyvelhetett el a legutóbbi három fordulóban. Így a csapatnak kilenc meccsből négy győzelem és két döntetlen után 14 pontja van, ezzel jelenleg a 8. a tizennégy csapatos hetedosztályi csoportjában. ***BR***

Jövőre is lesz Budavár Liga

Véget ért a kispályás focibajnokság, a Budavár Liga negyedik kiírása. A Tabahon csapata által a Czakón szervezett, ezúttal nyolc csapat részvételével megtartott műfüves bajnokságot a SZLAMB csapata nyerte 18 ponttal. A másodiknak az FC Leante, míg a harmadiknak a Budavári Bulldózerek futottak be. A legjobb játékos Béres Benedek (FC Leante), a gólkirály 14 találattal Illés Zsigmond (Exelenté FC), míg a legjobb kapus Przewozniak Daniel (Budavári Bulldózerek) lettek. A következő szezonra a nevezés 2027. januárjában indul, a mérkőzéseket pedig jövő tavasszal játsszák majd a megszokott időpontban, szerdán esténként. ***-br***



Fotó: Budavári-Tabahon SE

Húsz éve hagyott itt bennünket a „Száguldó Őrnagy"

Szomorú évfordulóhoz érkezünk: november 17-én húsz esztendeje lesz, hogy elhunyt minden idők legnagyobb magyar labdarúgója, a Nemzet Sportolója, az Aranycsapat legendás csapatkapitánya, Puskás Ferenc. A „száguldó őrnagy", a Honvéd, majd a spanyol Real Madrid elnyűhetetlen, korszakos sztárja nemcsak a nemzetközi futballtörténelem halhatatlan alakja, hanem az I. kerület megbecsült díszpolgára is.

Puskás Öcsi neve összefonódott a magyar sport aranykorával: az 1950-es években Európa és a világ csúcsára jutott. Az 1956-os forradalom miatt kénytelen volt elhagyni szeretett hazáját, hogy aztán a Real Madriddal négyszeres spanyol bajnok és háromszoros BEK-győztes legyen. Magyar címeres mezben 85 mérkőzésen 84 gólt szerzett a válogatottban. Edzőként a görög Panathinaikosszal 1971-ben bejutott a BEK-döntőbe; amely az első és egyben utolsó alkalom volt, hogy egy görög klubcsapat európai kupadöntőben játszhatott. Világhírű sikerei mellett mindvégig megmaradt közvetlen, humora miatt is kedvelt sportolónak.

Budavár számára kiemelten fontos örökség az övé. Díszpolgárként a Várnegyed lakói büszkén tudhatták magukénak az élete utolsó szakaszában a Logodi utcában lakó nemzetközi hírű legendát. Halálának 20. évfordulóján nemcsak a futballzsenire emlékezzünk, hanem arra a szellemiségre is, amelyet maga után hagyott. Alakja örökké itt marad a Vár utcái között és a szurkolók szívében.

-balogh



Forrás: Fortepan/Kovács Márton Ernő

A HPV-elleni oltásra is lehet pályázni

A Budavári Önkormányzat akár 150 ezer forinttal is hozzájárul a HPV elleni védőoltás költségeihez a helyi lakosok számára. A megelőzés fiúk és lányok körében egyaránt kiemelten fontos a daganatos megbetegedések kockázatának jelentős csökkentése érdekében. A támogatás mértéke oltóanyagonként legfeljebb 50 ezer forint, így a három oltóanyagra összesen akár 150 ezer forint is igényelhető. Ez orvosi javaslat és meghatározott jövedelmi feltételek alapján jár a jogosult I. kerületieknek; kiskorúak esetén a szülők pályázhatnak.

Fontos kiemelni, hogy az iskolai oltási programban a jogosult gyermekek továbbra is ingyenesen kaphatják meg az oltást. Az új támogatás azokat segíti, akik korábban nem éltek ezzel a lehetőséggel.

VN



Forrás: Fortepan/Inkey Tibor

Hibaigazítás. Szeptember 29-én megjelent számunk 8. oldalán egy olyan, szerkesztőségünkbe küldött fotót közöltünk, amelyet tudtunkon kívül korábban mesterséges intelligenciával módosítottak. Erre a tényre olvasónk hívta fel figyelmünket, ezért most közöljük az eredeti fotót.



Fotó: Törő Balázs

Borsos hazatért

Budavár erdélyi testvérvárosába, Nagyszebenbe érkezett a Borsos 120 kortárs szobrászati kiállítás anyaga, amely legelőször a krisztinavárosi Tér-Kép Galériában mutatkozott be. A Borsos Miklós szobrászművész munkássága által ihletett alkotásokat a Magyar Képzőművészeti Egyetem szobrász és grafika tanszékének hallgatói készítették a Budavári Önkormányzat felhívására. A műveket most a Brukenthal Nemzeti Múzeum Kortárs Galériájában állították ki, és december 5-ig láthatók. A nagyszebeni kiállítás az Ars Hungarica Fesztivál részeként valósult meg.

A Budavár és Nagyszeben közötti összekötő kapocs Borsos Miklós, a 20. század magyar szobrászatának egyik legkiemelkedőbb, legsokoldalúbb alakja. A művész a dél-erdélyi város szülötte, aki hosszú éveken át élt és alkotott Budán. A róla elnevezett budavári emléklakás rendszeres kulturális, művészeti előadások, találkozók helyszíne.

-kuthi



Tabán mozi

1. KERÜLETI POLGÁROKNAK 50% KEDVEZMÉNY
50%
BUDAVÁR

VÁRHATÓ FILMEK A TABÁN MOZIBAN:











HELYÁR: 3200 FT | KEDVEZMÉNYES JEGY: DIÁK, 60 ÉV FELETT 2400 FT |
KEDVEZMÉNYES NAP - HÉTFŐ: 2350 FT | AJÁNDÉKJEGY 3400 FT

tabanartmozi.hu | facebook.com/tabanartmozi | I. Krisztina körút 87-89.

BUDAVÁRI ÖNKORMÁNYZAT

Korhatár nélkül megtekinthető | Hat éven aluliak számára nem ajánlott | Tizenkét éven aluliak számára nem ajánlott | Tizenhat éven aluliak számára nem ajánlott | Tizennyolc éven aluliak számára nem ajánlott | Kizárólag felnőttek számára ajánlott

A megfejtés Márai Sándor Mennyből az angyal című versének két sora

1.		FÉRFINÉV	KÉPFÁJL KITERJESZTÉS		AZ ERBIUM VEGYJELE / UGYAN!		RÓMAI 500	IDŐSEBB, RÖVIDEN / ÁDÁM, ANGOLUL			STAFÉTA KEZDETE! / PORT …, EGYIPTOMI VÁROS		ODA ÉS VISSZA IS IGEKÖTŐ
ANGLIA BELSEJÉBEN! / A DISZNÓNEMŰEK ÉLES FOGAI			SZŰRŐ-HAJÍTÓ FEGYVER / **5.**						NAPSZAK / ORDÍTANI KEZD!				
					SZEMÉLYES NÉVMÁS / SZIBÉRIAI FOLYAM		DOLGOZAT A SZLENGBEN / **3.**					LITER, RÖVIDEN / ŐSI INKA CSOMÓÍRÁS	
YŐV				OLDAL, RÖVIDEN / GEŐ		MEZOPOTÁMIAI ISTEN / ÉDESVÍZI RAGADOZÓ HAL			EIK / KEREK OMLÓS SÜTEMÉNY				
2. AZ ÜTTÖRŐK EGYKORI KÖSZÖNTÉSE													
					TILTÓSZÓ / A FELSŐFOK JELE			HALASTÓBAN VAN!			PÚDEROZNI KEZD! / BÚZA EGYNEMŰ BETŰI		
A TÉRFOGAT JELE / SZESZES ITAL		AJÁNDÉKOZ				A TÁRGY RAGJA / HAZAFELE!		ROSSZHÍRŰ KOCSMA / FÉL LÍRA!					
			MÁLTA AUTÓJELE	MUTATÁS KÖZELRE / LOGARITMUS ALAPSZÁMA			**4.** A KÓRHÁZ JELE					AZ IDŐ JELE	NAGYON RÉGI
											ÁLLÓVÍZ		

BUDAI VÁR — GELLÉRTHEGY — KRISZTINAVÁROS — TABÁN — VÍZIVÁROS

VÁRNEGYED

A BUDAPEST I. KERÜLET
BUDAVÁRI ÖNKORMÁNYZAT LAPJA

Kiadó: Budavári Közösségi Nonprofit Kft.
1013 Budapest, Krisztina tér 1.
Szerkesztőség: 1016 Budapest, Krisztina krt. 73.
Telefon: +36-20/433-8222
Írjon nekünk: info@varnegyed.hu
Hirdetésfelvétel: hirdetes@varnegyed.hu
ISSN 2060-6303
Főszerkesztő: Kuthi Áron
Munkatársak: Ambrus Balázs, Balogh Ákos Gergely, Balogh Roland, Szilléry Éva
Fotó: Rényei Erna, Tóth Tibor, Vadnai Szabolcs
Címlapfotó: Tóth Tibor
Arculat: Tóth Andrej
Nyomdai előkészítés: Crood Comp
Nyomda: HVG Kiadó Zrt.
Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza!
Minden jog fenntartva! A lapban megjelenő fizetett hirdetések valóságtartalmáért felelősséget nem vállalunk!
Megjelenik 16 500 példányban.

APRÓHIRDETÉS

Megbízható, leinformálható hölgy vállal takarítást, ablaktisztítást. Kérem hívjon bizalommal! Sarkadi Mária +36-20/405-5511

Eltartási szerződést kötne egészségügyi képesítéssel/ házi betegápoló – gondozó tapasztalattal, referenciával rendelkező megbízható hölgy. Kérem hívjon bizalommal, Sarkadi Mária +36-20/405-5511

Apróhirdetési információk: hirdetes@varnegyed.hu

Változott a Posta nyitvatartása!

A Budapest 15. Postapartner (Batthyány utca 1.) november 1-től új nyitvatartással működik.

Hétfő: 8.00-18.00
Kedd, szerda, csütörtök: 8.00-16.00
Péntek: 8-15.00

Posta

Budavári kulturális ajánló

2026. november 10. – 2026. november 29.

Jegyek minden programra a **www.maraikult.hu** oldalon és az alábbi intézményekben **a program előtt egy órával**, és pénztári nyitvatartási időben kaphatók.
Jegypénztár: 1016 Budapest, Krisztina körút 73.
Nyitvatartás hétfőtől csütörtökig 10.00-17.00, pénteken 10.00-15.00 óráig.
Jókai Anna Szalon: szerdánként 10.00-18.00 óráig.
I. kerületi lakosok a megjelölt programokra kedvezményes jegyet válthatnak.
Rendezvényeinken kép- és hangfelvétel készülhet, melyet weboldalunkon és közösségimédia-felületeinken felhasználhatunk. A műsorváltoztatás jogát fenntartjuk!

Márai Sándor Művelődési Ház

1013 Budapest, Krisztina tér 1.
Nyitvatartás:
hétfő-péntek: 9.00-21.00,
továbbá az aktuális programokhoz igazodóan

NOVEMBER 10., KEDD, 18.00

Híres szomszédaink:
Hieronymi Károly, a dunai rakpartok atyja
Helytörténet helyben Saly Noémival
A helytörténeti sorozat előadásának főszereplője a dunai rakpartok atyjaként is emlegetett Hieronymi Károly (1836-1911). Nevéhez a vasút reformja, az állami anyakönyvezés bevezetése és számos jelentős vízügyi beruházás fűződik. Pályafutása során több magas állami tisztséget töltött be, két alkalommal miniszterként is szolgált. Ismerjék meg közelebbről a Döbrentei utca egykori lakójának életét!
Előadó: **Saly Noémi** irodalom- és Budapest-történész
Belépőjegy: 1500 Ft

NOVEMBER 11., SZERDA, 17.30

Átkelés a Halál-völgyén – Kalifornia II.
Világjáró
Az előadás többek között Kalifornia egyik legszélsőségesebb tájára, Death Valley sivatagos medencéjébe kalauzol, ahol extrém hőségben az ördög golfpályájaként számon tartott kiszáradt sómezők és kopár hegyvonulatok között vezet az út. Megismerhetjük, hogyan vált e zord vidék az aranyláz és a pionírok történetének emblematikus helyszínévé, és milyen kihívásokkal néztek szembe az első átkelők. De szó lesz a bóraxbányászat nehézségeiről és a Badwater Basinről, Észak-Amerika legalacsonyabb pontjáról is. Ez az út nem csupán földrajzi, hanem lelki értelemben is igazi próbatétel: a természet erejével való szembesülés és a kitartás története.
Előadó: **Elter Károly** idegenvezető, világutazó
Belépőjegy: 2000 Ft
Kedvezményes jegy I. kerületi lakosoknak: 1000 Ft


Világjáró

NOVEMBER 13., PÉNTEK, 18.00

A Logodi utca költészete
Könyvbemutató
Az antológia születéséről, a Vár alatti utca irodalmi varázsáról és saját Logodi-élményekről mesélnek a szerkesztők: **Mohai V. Lajos, Szigeti Gábor** és **Bodrogi Csongor,** valamint a szerzők.
A belépés ingyenes.

NOVEMBER 15., VASÁRNAP, 15.00

Csiky Gergely: A nagyratermett
Örmény nemzetiségi nap
Az ÁNI Budavári Örmény Színház Csiky Gergely magyar-örmény származású drámaíró halálának 135. évfordulóján utolsó vígjátékának bemutatásával tiszteleg a szerző emléke előtt. Az eseménynek további jelentőséget ad, hogy a színház idén ünnepli jubileumi, huszadik évadát.
Rendező: **Mikó István** érdemes művész
A belépés ingyenes, de regisztrációhoz kötött: varadyma60@gmail.com

NOVEMBER 20., PÉNTEK, 14.00

Zsadon Andrea és Szolnoki Tibor koncertje
Szeretet Klub
Zsadon Andrea és Szolnoki Tibor Jászai Mari-díjas művészházaspár, a 2018-as Magyar Operett Életműdíj és a Magyar Érdemrend lovagkeresztjének kitüntetettjei nosztalgikus műsorukban **Kálmán Imrétől Lehár Ferencig** idéznek fel ismert dallamokat.
A program zártkörű, belépés kizárólag a Szeretet Klub tagjai számára lehetséges. Klubtagsággal kapcsolatos információ és regisztráció: keller.balazs@maraikult.hu


Fotó: Szeidl Mariann

Misztrál Együttes

NOVEMBER 21., SZOMBAT, 10.00

Marci és Galagonya budavári kalandjai 2.
– A sárkány nyomában

Mesekönyv-bemutató és CsemeTeátrum

10 órától Gecsei Ádám és **Gondár Flóra** Marci és Galagonya budavári kalandjai 2. című mesekönyve mutatkozik be. Az újabb történetben Marci, Galagonya és Mira a Várnegyed titokzatos zugait fedezik fel, és megelevenedő szobrok segítik őket a Várbarlangban rejtőző sárkány nyomára bukkanni. A könyvbemutatón a szerzők mellett **Böröcz László** polgármester és **Fazekas Csilla** alpolgármester is részt vesz.

10.30-tól Bálint Ágnes meséinek szeretett szereplői, Mazsola és Tádé költöznek a színpadra. Az előadást a Harlekin Bábszínház mutatja be.

Ajánlott korosztály: 3+

A belépés ingyenes, de regisztrációhoz kötött: maraikult.hu

A regisztrált résztvevőket ajándék mesekönyvvel várjuk (1db mesekönyv/család).

NOVEMBER 22., VASÁRNAP, 18.00

Regejáró Misztrál Művészeti Klub

A Kossuth- és Liszt Ferenc-díjjal elismert Misztrál Együttes és vendégei előadásában hónapról hónapra magyar és külföldi költők megzenésített versei, valamint népdalfeldolgozások hangzanak el.

Belépőjegy: 3000 Ft
Kedvezményes jegy gyerekeknek
és I. kerületi lakosoknak: 2500 Ft

NOVEMBER 24., KEDD, 18.00

Adventi koszorúkészítő workshop

November végével megkezdődik a karácsonyi készülődés varázslatos időszaka. A workshopon minden résztvevő elkészítheti saját adventi koszorúját **Fülöp Nóra,** a Floral Wonderland vezetőjének segítségével. Fenyőalapú vagy tartós zöldekkel díszített papírdobozban készülő változat közül lehet választani, négyféle színvilágban. A készítéshez szükséges eszközöket és dekorációs elemeket – többek között gyertyákat, terméseket, figurákat és üveggömböket – biztosítjuk.

Ajánlott korosztály: 14+

Létszám: maximum 28 fő

Belépőjegy: 14 500 Ft/fő
A jegyek kizárólag elővételben vásárolhatók meg.
Jegyvásárláskor az elkészíteni kívánt koszorú típusát és színvilágát is szükséges kiválasztani.

Virág Benedek Ház

1013 Budapest,
Döbrentei utca 9.
Nyitvatartás: az épület a programok kezdete előtt egy órával nyit és befejezése után egy órával zár.

NOVEMBER 20., PÉNTEK, 19.00

Pribojszki Mátyás Szájharmonika Klub

Pribojszki Mátyás szájharmonikás, énekes és dalszerző immár tizenöt éve várja havonta a jazz és a blues szerelmeseit klubestjein, amelyeknek régóta a Virág Benedek Ház ad otthont. A kitűnő hangulatú esteken, koncerteken minden alkalommal meghívott vendégek, valamint alkalmi közreműködők színesítik a programot igazi örömzenével.

A novemberi klubest vendége: **BLUEWARE – Szerda Árpád** (szájharmonika) és **Molnár Botond** (gitár)

Belépőjegy: 2500 Ft
Kedvezményes jegy I. kerületi lakosok számára: 2000 Ft

NOVEMBER 26., CSÜTÖRTÖK,18.00

Egy budai polgár története
– Tárlatvezetés Mészáros Tibor kurátorral

A tárlatvezetés során az érdeklődők közelebbről ismerhetik meg Márai budai éveinek helyszíneit és mindennapjait, valamint azokat a személyes történeteket és különleges tárgyakat, amelyek az író életét és gondolkodását formálták. Feltárulnak a kiállítás kulisszatitkai és megelevenednek a dokumentumok és relikviák mögött megbújó történetek.

Előadó: **Mészáros Tibor** irodalomtörténész

Belépőjegy: 2000 Ft
Kedvezményes jegy gyerekeknek
és I. kerületieknek: 1000 Ft
Belépőjegy a helyszínen: 3000 Ft


Márai Sándor

Fedezzék fel a Márai Sándor Emlékkiállítást csoportos tárlatvezetés keretében is!

Előzetes egyeztetés alapján **10-20 fős csoportok számára** csoportos **tárlatvezetést** biztosítunk, rendszerint szerdánként. A vezetés díja **20 000 Ft/csoport.** A belépőjegy megfizetésére kötelezett látogatók kedvezményes, 700 Ft-os jeggyel vehetnek részt a programon, életkortól és lakóhelytől függetlenül.

Nyitvatartás: csütörtök-vasárnap 10.00-18.00
Két Tyúk bár – VBH kávézó nyitva a rendezvények idején
Asztalfoglalás: +36-70/369-2262

Vízivárosi Klub

1015 Budapest,
Batthyány utca 26.
Nyitvatartás:
hétfő, szerda, péntek
9.00-16.00 között, továbbá
a programokhoz igazodva.

NOVEMBER 17., KEDD, 19.00

The Doors – költészet és rockzene

Gimesy Péter rocktörténeti sorozata 2.

Gimesy Péter művészettörténész és rocktörténész tízrészes előadás-sorozata a rockzene történetének meghatározó életműveit és korszakait mutatja be. A Beatles, a The Doors, Janis Joplin, Jimi Hendrix, a Pink Floyd és más, korszakformáló előadók története archív felvételekkel és közös zenehallgatással elevenedik meg.

A sorozat második előadása a The Doors 1967-ben megjelent debütáló albumát mutatja be, amely új hangot hozott a rockzenébe, különleges módon kapcsolva össze a költészetet és a zenét. A dalszövegek mellett megismerhetjük a Jim Morrisont inspiráló irodalmi hátteret és a zenekar későbbi történetét. Az est során több dal is elhangzik videóbejátszások kíséretében.

Belépőjegy: 2000 Ft
Kedvezményes jegy I. kerületi lakosoknak: 1500 Ft

Jókai Anna Szalon

1011 Budapest, Iskola utca 28.
Nyitvatartás:
szerda 10.00-18.00,
továbbá az aktuális
programokhoz igazodóan.

NOVEMBER 10., KEDD, 17.00

Lovász Irén dalolóköre

A nyitott dalkör havonta egy alkalommal várja azokat, akik szeretnék megtapasztalni a közös éneklés örömét, közösségteremtő erejét. Az együtt töltött alkalmak a testi-lelki harmónia megőrzését is szolgálják, miközben új dalokat tanulhatnak és ismerős dallamokat énekelhetnek a résztvevők. A foglalkozást Lovász Irén Kossuth-díjas népdalénekes, néprajzkutató vezeti.

A belépés ingyenes, de regisztrációhoz kötött:
info@budaipolgarikozosseg.hu

NOVEMBER 10., KEDD, 18.00

Mondj Te is egy verset!

Egy fiatalos, verskedvelő közösség, ahol mindenki megoszthatja kedvenc költeményét, vagy egyszerűen csak örömét lelheti a közös versélményben. Ezúttal **Dsida Jenő** versei kerülnek a középpontba. Várjuk mindazokat, akik szívesen csatlakoznának a közös felolvasáshoz és beszélgetéshez.

A belépés ingyenes, de regisztrációhoz kötött.
Regisztráció: info@budaipolgarikozosseg.hu

NOVEMBER 14., SZOMBAT, 18.00

„Hazám, hazám”
– Teleki Miklós és Mészáros János Elek dalestje

Teleki Miklós orgona- és zongoraművész, valamint Mészáros János Elek énekművész közös koncertjén a magyar klasszikus zene remekművei hangzanak el.

Belépőjegy: 3000 Ft
Kedvezményes jegy gyerekeknek
és I. kerületieknek: 1500 Ft

NOVEMBER 19., CSÜTÖRTÖK, 18.00

Testvérvárosunk, Capestrano – Spiller Krisztina előadása

Budavár olaszországi testvérvárosát, Capestranót több mint fél évezredes történelmi szál köti Magyarországhoz: az innen érkező harcosok 1456-ban a magyarokkal küzdöttek Nándorfehérvárnál, és itt született Kapisztrán Szent János ferences szerzetes, aki fontos szerepet vállalt a diadalban. Szülőfalujában minden évben ünnepséggel emlékeznek meg róla.

Spiller Krisztina egykori diplomata két alkalommal is a hivatalos magyar delegáció vezetőjeként vett részt a megemlékezésen. Előadásában személyes olaszországi tapasztalataira támaszkodva mutatja be Capestranót és Kapisztrán Szent János emlékezetét, kapcsolódva a nándorfehérvári diadal 570. évfordulójához.

Belépőjegy: 2000 Ft
Kedvezményes jegy gyerekeknek
és I. kerületieknek: 1000 Ft

NOVEMBER 23., HÉTFŐ, 18.00

Szerb székesegyház Budán
– Dr. Golub Xénia művészettörténész előadása

A Tabánban a XVII. századtól jelentős számú szerb ortodox népesség telepedett meg, amely a különleges hangulatú városrésszel együtt a XX. század közepére eltűnt. A máig nosztalgiával övezett Rácváros nevét is a szerbek adták, akik itt építették fel székesegyházukat. Tekintélyes méretével és messze földön csodált tornyával méltán volt a negyed egyik fő látványossága. Az előadás e közösség múltjáról szól, 1949-ben lebontott főtemplomának történetén, megmentett műtárgyain keresztül.

A program a Budavári Szerb Nemzetiségi Önkormányzat szervezésében valósul meg.

A belépés ingyenes, de regisztrációhoz kötött: maraikult.hu

NOVEMBER 24., KEDD, 18.00
„Tér s idő felett” – Zenés irodalmi est Jókai Anna tiszteletére
A „Tér s idő felett” című zenés irodalmi összeállítás Jókai Anna műveinek segítségével egy mély, belső zarándoklatra hív, amelyen a zene és a szó összefonódása teremt alkalmat az elcsendesedésre és az ünneplésre. Az írónő születésnapja alkalmából rendezett bensőséges est egyúttal főhajtás a rendkívüli alkotó szellemisége és ma is ható életműve előtt.
Közreműködik: **Bodor Böbe** színművésznő,
Kelemen Béla gitárművész
Belépőjegy: 1000 Ft
I. kerületi lakosok számára a belépés ingyenes,
de regisztrációhoz kötött: maraikult.hu

Borsos Miklós Emléklakás

1014 Budapest, Úri utca 6.
Nyitvatartás:
szerda: 10.00–18.00
péntek: 10.00–16.00
Más napokon
bejelentkezés alapján.

NOVEMBER 18., SZERDA, 18.00
Szerzetesek a romokon
A katolikus egyház Budán a XVII. század végén
Vendégünk **Koltai András** történész, a Piarista Rend Magyar Tartománya Központi Levéltárának vezetője és **Thaler Tamás** fotográfus. Az esten szó esik jezsuitákról, ferencesekről, kapucinusokról, ágostonosokról és templomaikról.
A belépés díjtalan, de regisztrációhoz kötött.
Regisztrálni az info@budaipolgarikozosseg.hu
e-mail címen lehet.

NOVEMBER 26., CSÜTÖRTÖK, 17.00
„... ki méltó látni a csodát, az a csodát magában hordja.”
Borsos Miklós és Babits Mihály nyomában
Borsos Miklós és **Babits Mihály** életműve több ponton is összekapcsolódik, közös motívumaik között pedig kiemelt helyet foglal el Jónás próféta alakja. Babits Mihály születésnapján **G. Tóth Franciska** irodalmi muzeológus, az esztergomi Babits Mihály Emlékház vezetője kalauzol végig a két alkotó művészeti és irodalmi kapcsolódásain. Az esten bevezetőt mond **Róna Judit Ágnes** PhD, irodalomtörténész.
A belépés ingyenes, de regisztrációhoz kötött:
maraikult.hu

Tér-Kép Galéria

1016 Budapest,
Krisztina körút 83-85.
Nyitvatartás:
csütörtök, péntek:
14.00-18.00,
szombat: 10.00-14.00

KIÁLLÍTÁS
Belső Napom
– Markolt Sebestyén szobrászművész egyéni kiállítása
„Ami kint, az van bent. Ami bent, azt látom kint. Belső vándorutam minden napja az első, az utolsó, és az örök is egyben. Rajtam süt át, így egy lehetek az imádott belső fény forrásával, de én vagyok az is, – bennem nyilvánul meg – mindaz, amit bevilágít, amire ebben a barlangban az árnyékok vetülnek. És aki mind ezt nézi, és másoknak is próbálja megmutatni, az is lehetek most egy kicsit.” (Markolt Sebestyén)

Kurátor: **Dr. habil. Sturcz János PhD**
A kiállítás megtekinthető: október 29. – december 3.
A belépés ingyenes.

Várnegyed Galéria

1015 Budapest,
Batthyány utca 67.
Nyitvatartás:
csütörtök, péntek:
14.00-18.00,
szombat: 10.00-14.00.

NOVEMBER 20., PÉNTEK, 18.00
Emberi történetek – A „LEHETSÉGES VILÁGOK” kortárs magyar grafikai kiállítás-sorozat a Várnegyed Galériában
A tárlat négy kortárs képzőművész alkotásain keresztül vizsgálja az emberábrázolás, a mindennapi élet és az emberi kapcsolatok megjelenítésének különböző lehetőségeit. A műveket a figurativitás, a stilizálás és a konceptuális gondolkodás mellett a szimbólumok, az irónia és a humor jellemzi. A szitanyomatok, egyedi rajzok, kerámiaművek és zselényomatok változatos technikái a grafika hagyományos határait is kitágítják.
Kiállító művészek: **Vincze Ottó, Rácmolnár Sándor, Födő Gábor, Ráskai Szabolcs**

Kurátor: **Jónás Péter** grafikusművész
A kiállítás megtekinthető: november 21. – december 11.
A belépés ingyenes.

Önkormányzati programok

BUDAVÁRI ÖNKORMÁNYZAT


Kicsinyek adventje a Városházán

NOVEMBER 13., PÉNTEK, 15.00
Budavári Nemzetiségi Kultúrák Bemutatója
A budavári nemzetiségek színes programokkal várják az érdeklődőket, hogy egy délutánon keresztül a kerület nemzetiségeinek sokszínű hagyományaival, zenéjével, táncaival és kulturális értékeivel ismerkedhessenek.
A belépés ingyenes.
Helyszín: **Budavári Városháza, aula**
(1014 Budapest, Kapisztrán tér 1.)

NOVEMBER 23., HÉTFŐ, 17.00
Budavári Bunkerlátogatás Szabó Balázzsal
A Budavári Önkormányzat – az egykori Állami Nyomda épülete – alatt több mint 700 négyzetméteres, barlangpincékből átalakított óvóhely rejtőzik. A vezetett séta során megismerhetjük az egykori óvóhely történetét, működését, illetve betekintést nyerünk abba is, hogy élte meg a II. világháború bombázásait az ide menekült lakosság.
Előadó: **Szabó Balázs** okleveles építőmérnök,
okleveles mérnöktanár
Találkozási pont: **a Városháza főbejárata előtt**
(1014 Budapest, Kapisztrán tér 1.)
Belépőjegy: 4000 Ft
Kedvezményes jegy I. kerületi lakosoknak
és gyerekeknek: 2000 Ft

NOVEMBER 27., PÉNTEK, 16.00
A Budavári Advent és a Budavári Adventi Vásár
ünnepélyes megnyitója
A Mátyás-templomnál november 27-én nyitja meg kapuit a Budavári Adventi Vásár, ahol ünnepi hangulattal, színpadi programokkal, hazai kézművesek alkotásaival és gazdag gasztronómiai kínálattal várjuk a látogatókat január 3-áig. A programsorozatot **Böröcz László,** Budavár polgármestere nyitja meg, aki az ünnepi díszvilágítás felkapcsolásával jelképesen elindítja az adventi időszakot.
Fellépő: **Duka Elemér & Gipsy Chamberlain Orchestra**
Helyszín: **Budai Vár, Szentháromság tér**

NOVEMBER 28., SZOMBAT, 16.00
A Musica Tisiana női énekegyüttes koncertje
A zentai énekegyüttes 2020-ban alakult **Bíró Magyari Kinga** karvezetésével. A nyolctagú, tapasztalt énekesekből álló kórus repertoárja a reneszánsz zenétől a pop- rock feldolgozásokig terjed. Adventi koncertjükön a karácsonyi és ünnepváró művek mellett közönségkedvenc darabok is felcsendülnek.
A belépés díjtalan.
Helyszín: **Budai Vár, Szentháromság tér**

NOVEMBER 29., VASÁRNAP, 15.00
Hütten Gaudi – Alpesi hangulat
A Budakalászi Német Nemzetiségi Tánccsoport
adventi táncbemutatója
A 2019 őszén alakult Alpenrose Tanzgruppe Budakalászi Német Nemzetiségi Tánccsoport tiroli, bajor és sváb táncokkal lép fel az országban és határon túl. A lelkes amatőr táncosokból álló együttes az alpesi vidékek tánchagyományaiból ad ízelítőt. Csoportvezető, koreográfus: **Reich Tamás**
A belépés díjtalan.
Helyszín: **Budai Vár, Szentháromság tér**

NOVEMBER 29., VASÁRNAP, 16.00
Ünnepélyes gyertyagyújtás
A Budavári Adventi Vásár koszorúján az első gyertyát Böröcz László polgármester és Süllei László, a Budavári Nagyboldogasszony-templom plébánosa gyújtja meg.
Az eseményen jelnyelvi tolmács biztosított.

NOVEMBER 29., VASÁRNAP, 17.00
Kicsinyek adventje
– Ünnepi gyertyagyújtás és adventi koncert a Városházán
Advent első vasárnapján hagyományosan a **Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola** nyitja meg az ünnepi időszakot a Városházán, a **Gaudete gyermekkar** betlehemes előadásával és a hangszeres növendékek koncertjével.

A Gaudete gyermekkar az iskola 3-4. osztályos tanulóiból álló „Kicsinyek kórusa". A többszólamú kórusművek mellett dramatizált magyar népi játékok is repertoárjuk része. Betlehemes játékukban népszerű karácsonyi népénekek csendülnek fel, a kifordított bundát viselő pásztorok párbeszédes, énekes-táncos játékában megelevenedik az egykori paraszti világ egyszerűsége. Közreműködik a Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola Gaudete gyermekkara és az iskola növendékei.
Vezényel: **Brebovszky Klára** és **Lang Miklós**
Köszöntőt mond **Böröcz László,** Budavár polgármestere.
Az adventi koszorú első gyertyáját **Dr. Fejér Lászlóné,** Budavár Díszpolgára gyújtja meg.
Helyszín: **Budavári Városháza**
(1014 Budapest, Kapisztrán tér 1.)
A belépés ingyenes, de regisztrációhoz kötött: maraikult.hu

BUDAVÁRI
ÖNKORMÁNYZAT

Budavári Jégpálya

Czakó utcai Sport- és Szabadidőközpont
2026. november 28. – 2027. március 7.



KERÜLETI KEDVEZMÉNYEK

18 év alatti I. kerületi lakosoknak *ingyenes*
Kerületi óvodai és iskolai csoportoknak *ingyenes*
I. kerületi felnőtteknek *2000 Ft*

NYITVATARTÁS

Hétfő-péntek: 15.00-18.00
Szombat-vasárnap: 10.00-13.00
és 15.00-18.00

CZAKÓ ·SPORT·

OXYGEN wellness · fitness

További információ: maraikult.hu

BUDAVÁRI
ÖNKORMÁNYZAT

Budavári Adventi Vásár



A MÁTYÁS-Ttemplomnál
2026. NOVEMBER 27.–2027. JANUÁR 3.
NYITVA MINDEN NAP 9.00–20.00

Ünnepélyes megnyitó
November 27.
péntek 16.00

Adventi gyertyagyújtás
vasárnaponként
16.00 órától

Ünnepi műsorok
minden
hétvégén

KEDVEZMÉNYEK I. KERÜLETI LAKOSOK SZÁMÁRA

50 %
kedvezmény
az étel-és italkínálatra

30 %
kedvezmény
a kézműves termékekre

A kedvezményt biztosító karszalagokat 2026. december 23-ig lehet átvenni
a Halászbástya jegypénztárában (Szentháromság tér), a regisztráció
és az állandó I. kerületi lakcímet igazoló lakcímkártya bemutatását követően.
Regisztráció: regisztracio.budavar.hu
További információ: maraikult.hu

Budavári Közösségi Nonprofit Kft.